

Forventningsundersøkelser for Norges Bank

Undersøkelser blant økonomieksperter, parter i arbeidslivet, næringslivsledere og husholdninger

4. kvartal 2009

02.12.2009

Forord

Perduco utfører på oppdrag fra Norges Bank kvartalsvise forventningsundersøkelser i Norge om inflasjons-, lønns-, valutakurs- og renteutviklingen blant økonomer i finansnæringen og akademia, partene i arbeidslivet, næringslivsledere og husholdninger. Bakgrunnen for undersøkelsen er at Norges Bank retter pengepolitikken inn mot et mål om lav og stabil inflasjon. Forventninger til den fremtidige prisutviklingen kan i seg selv spille en rolle for den faktiske prisutviklingen. En regelmessig spørreundersøkelse kan bidra til større innsikt i disse spørsmålene.

Økonomer innenfor finansnæringen og akademia, samt representanter for partene i sentrale arbeidslivsorganisasjoner blir intervjuet på web, det samme gjelder lederne i næringslivet. Husholdningene er derimot intervjuet via telefon.

Forventningsundersøkelsen er hittil gjennomført 32 ganger, og ble første gang gjennomført i februar 2002. Perduco har publisert undersøkelsen fra og med 1.kvartal 2009. Undersøkelsen er tidligere gjennomført av TNS Gallup.

Oslo, november 2009

Ansvarlig for undersøkelsen hos Perduco er:

Roy Eskild Banken

Telefon: 94 78 00 00

E-post: roy.eskild.banken@perduco.no

Innholdsfortegnelse

Forord.....	1
Innholdsfortegnelse.....	2
Sammendrag.....	3
Kort sammendrag av enkeltresultater for økonomiekspertene	4
Kort sammendrag av enkeltresultater for partene i arbeidslivet.....	4
Kort sammendrag av enkeltresultater for næringslivslederne.....	4
Kort sammendrag av enkeltresultater for husholdningene.....	5
Spørreskjema.....	6
Indeks (tabeller og grafer).....	7
Resultater - økonomiekspertene	8
Resultater - partene i arbeidslivet.....	16
Resultater - næringslivslederne	22
Resultater - husholdningene	32
Tekniske kommentarer – økonomene og partene i arbeidslivet.....	39
Tekniske kommentarer - næringslivslederne	40
Tekniske kommentarer - husholdningene	41

Sammendrag

Stabile inflasjonsforventninger

Økonomenes forventninger til prisstigningen i løpet av de neste 12 månedene steg fra 2,0 prosent i tredje kvartal til 2,1 prosent i fjerde kvartal 2009, mens forventningene i løpet av de neste 2 årene sank med 0,1 prosentpoeng i samme periode.

Næringslivslederne forventer i 4. kvartal 2009 en generell prisstigning om 12 måneder på 2,4 prosent, dette er en oppjustering på 0,1 prosentpoeng fra forrige kvartal. Om 2 år forventer de en generell prisstigning på 3,6 prosent, mot 3,5 prosent i forrige kvartal.

I fjerde kvartal 2009 oppgir husholdningene at forventet prisendring de neste 12 månedene er på 3,5 prosent, mens det tilsvarende tallet i tredje kvartal var 3,1 prosent. Samtidig sier 22,0 prosent av husholdningene at de tror prisene i løpet av de neste 12 månedene vil vokse raskere enn i dag. Det tilsvarende tallet var 15,2 prosent i forrige kvartal.

Fortsatt svekket lønnsomhet

Det er fortsatt over halvparten av næringslivslederne som oppgir at lønnsomheten i egen bedrift har blitt svekket i løpet av de siste 12 månedene. Lønnsomhetsindeksen hadde en bedring på 13,4 prosentpoeng i fjerde kvartal, og steg fra minus 36,4 poeng til minus 23,0 poeng.

I fjerde kvartal 2009 er andelen næringslivslederne som oppgir å forvente bedre lønnsomhet de neste 12 månedene noe redusert fra forrige kvartal. På samme måte er det flere næringslivsledere som oppgir at de forventer svekket lønnsomhet det kommende året. Dette gjør at lønnsomhetsindeksen for de neste 12 månedene har gått noe tilbake, fra 11,5 poeng i tredje kvartal til 4,7 poeng i fjerde kvartal.

Nesten alle tror på renteøkning

Blant husholdningen tror 8 av 10 at rentenivået vil øke i løpet av de neste 12 månedene. Andelen av husholdningene som forventer renteøkning de neste 12 månedene gikk opp fra 73,3 prosent i tredje kvartal til 80,2 prosent i fjerde kvartal 2009. Andelen som forventer rentefall gikk ned fra 18,2 prosent til 13,0 prosent i samme periode.

Om undersøkelsen

Perduco utfører på oppdrag fra Norges Bank kvartalsvise forventningsundersøkelser i Norge om inflasjons-, lønns-, valutakurs- og renteutviklingen blant økonomer i finansnæringen og akademia, representanter fra partene i arbeidslivet, næringslivsledere og husholdninger. Bakgrunnen for undersøkelsen er at Norges Bank retter pengepolitikken inn mot et mål om lav og stabil inflasjon. Forventninger til den fremtidige prisutviklingen kan i seg selv spille en rolle for den faktiske prisutviklingen. En regelmessig spørreundersøkelse kan bidra til større innsikt i disse spørsmålene.

Denne rapporten med hovedfunnene fra forventningsundersøkelsen blir i sin helhet lagt ut på Perducos nettsider (www.perduco.no). Fra 2009 er undersøkelsen blant næringslivslederne utvidet slik at bedrifter med 20 ansatte eller flere er i målgruppen (mot tidligere 50 ansatte eller flere). I tillegg intervjues nå 500 bedriftsledere mot tidligere 300 intervjuer.

Undersøkelsene er gjennomført i tidsrommet fra 10. til 24. november 2009.

Kort sammendrag av enkeltresultater for økonomiekspertene

Kun små prisendringer

Økonomenes forventninger til prisstigningen i løpet av de neste 12 månedene steg fra 2,0 prosent i tredje kvartal til 2,1 prosent i fjerde kvartal 2009, mens forventningene til prisendringen for de neste 2 årene sank med 0,1 prosentpoeng.

Forventer høyere årslønnsvekst

Økonomene oppgir i fjerde kvartal at de forventer høyere årslønnsvekst både i 2009 og 2010. I fjerde kvartal 2009 forventer økonomene en årslønnsvekst for 2009 på 3,5 prosent, mot 3,3 prosent i foregående kvartal. Årslønnsveksten for 2010 er i fjerde kvartal på 3,7 prosent, mot 3,5 prosent i tredje kvartal 2009. Økonomenes forventninger til den gjennomsnittlige årslønnsveksten om 5 år steg marginalt med 0,1 prosentpoeng til 4,1 prosent i fjerde kvartal.

Færre tror på styrket kronekurs

Gjennomsnittlig forventet styrking av kronekursen (målt ved konkurransekursindeksen) om 12 måneder er 2,6 prosent i fjerde kvartal 2009. Andelen økonomer som forventer styrket kronekurs om 12 måneder har sunket fra 73,7 prosent i tredje kvartal til 56,3 prosent i fjerde kvartal 2009. I fjerde kvartal 2009 forventer 14,9 prosent av økonomene at kronekursen vil være svekket om 12 måneder, mens det tilsvarende tallet i forrige kvartal var 8,4 prosent.

Kort sammendrag av enkeltresultater for partene i arbeidslivet

Stabile forventninger til lønnsvekst

Partene i arbeidslivet forventer i fjerde kvartal 2009 en gjennomsnittlig årslønnsvekst på 3,8 prosent både i 2009 og 2010. Videre nedjusterer partene de langsiktige forventningene til lønnsvekst fra 4,3 prosent til 3,9 prosent i fjerde kvartal. Dette skyldes først og fremst at arbeidstakerorganisasjonene nedjusteres sine forventninger til den langsiktige lønnsveksten.

Kort sammendrag av enkeltresultater for næringslivslederne

Marginal oppgang i prisforventningene

Næringslivslederne forventer i 4. kvartal 2009 en generell prisstigning om 12 måneder på 2,4 prosent, som er en oppjustering på 0,1 prosentpoeng fra forrige kvartal. Om 2 år forventer de en generell prisstigning på 3,6 prosent, mot 3,5 prosent i forrige kvartal.

Forventer høyere innkjøps- og utsalgpriser

22,8 prosent av næringslivslederne tror at bedriftens innkjøpspriser vil øke mer de neste 12 månedene sammenlignet med siste 12 måneder, mens 15,6 prosent tror de vil øke mindre. Sammenlignet med tredje kvartal 2009 er det et fall på 8,4 prosentpoeng blant dem som tror at innkjøpsprisene vil øke mindre, mens det er blitt 6,7 prosentpoeng flere som tror de vil øke mer.

19,2 prosent av næringslivslederne tror at bedriftens utsalgpriser vil øke mer de neste 12 månedene sammenlignet med siste 12 måneder, mens 26,0 prosent tror de vil øke mindre. Sammenlignet med tredje kvartal 2009 er det et fall på 2,9 prosentpoeng blant dem som tror at utsalgprisene vil øke mindre, mens det er blitt 4,3 prosentpoeng flere som tror de vil øke mer.

Forventet nedgang i årslønnsveksten

Næringslivslederne forventer i 4. kvartal 2009 at årslønnsveksten i 2010 blir på 3,0 prosent. Dette er en nedgang på 0,4 prosentpoeng siden tredje kvartal 2009.

Fortsatt svekket lønnsomhet

Det er fortsatt over halvparten av næringslivslederne som oppgir at lønnsomheten i egen bedrift har blitt svekket i løpet av de siste 12 månedene. Lønnsomhetsindeksen hadde en bedring på 13,4 prosentpoeng i fjerde kvartal, og steg fra minus 36,4 poeng til minus 23,0 poeng.

I fjerde kvartal 2009 er andelen næringslivslederne som oppgir å forvente bedre lønnsomhet noe redusert fra forrige kvartal. På samme måte er det flere næringslivsledere som oppgir at de forventer svekket lønnsomhet det kommende året. Dette gjør at lønnsomhetsindeksen for de neste 12 månedene har gått noe tilbake, fra 11,5 poeng i tredje kvartal til 4,7 poeng i fjerde kvartal.

Stabile forventninger til sysselsetting

Andelen næringslivsledere som oppgir at bedriften forventer å ha flere ansatte om 12 måneder har sunket marginalt i fjerde kvartal fra 29,9 prosent til 28,1 prosent. Samtidig er det også noe færre næringslivsledere som forventer å ha færre ansatte om 12 måneder.

Kort sammendrag av enkeltresultater for husholdningene

Fire av fem forventer renteøkning

Andelen av husholdningene som forventer renteøkning de neste 12 månedene gikk opp fra 73,3 prosent i tredje kvartal til 80,2 prosent i fjerde kvartal 2009. Andelen som forventer rentefall gikk ned fra 18,2 prosent til 13,0 prosent i samme periode.

Husholdningene forventer fortsatt høyere prisstigning

I fjerde kvartal 2009 oppgir husholdningene at forventet prisendring de neste 12 månedene er på 3,5 prosent, mens det tilsvarende tallet i tredje kvartal var 3,1 prosent. Samtidig sier 22,0 prosent av husholdningene at de tror prisene i løpet av de neste 12 månedene vil vokse raskere enn i dag. Det tilsvarende tallet var 15,2 prosent i forrige kvartal.

Spørreskjema

Til økonomiekspertene og partene i arbeidslivet:

1. Hva tror du den generelle prisstigningen på varer og tjenester er om 12 måneder, målt ved 12-månedersveksten i KPI (konsumprisindeksen)?
2. Hva tror du den generelle prisstigningen på varer og tjenester er om 2 år, målt ved 12-månedersveksten i KPI (konsumprisindeksen)?
3. Hva tror du den generelle prisstigningen på varer og tjenester er om 5 år, målt ved 12-månedersveksten i KPI (konsumprisindeksen)?
4. Hva tror du gjennomsnittlig årslønnsvekst blir i 2009?
5. Hva tror du gjennomsnittlig årslønnsvekst blir i 2010?
6. Hva tror du gjennomsnittlig årslønnsvekst blir om 5 år?
- 7a) Tror du den effektive kronekursen målt ved konkurransekursindeksen om 12 måneder vil være styrket, svekket eller uendret?
- 7b) Hvor mye tror du den vil styrke/svekke seg? (Hvis svart styrket eller svekket i spørsmål 7a)

Til næringslivslederne:

1. Hva tror du den generelle prisstigningen på varer og tjenester, målt ved konsumprisindeksen, er om 12 måneder?
2. Hva tror du prisstigningen er om 2 år?
3. Forventer du at bedriftens innkjøpspriser vil øke mer, mindre eller omtrent like mye de neste 12 måneder som i siste 12-måneders periode?
4. Forventer du at bedriftens utsalgspriser vil øke mer, mindre eller omtrent like mye de neste 12 måneder som i siste 12-måneders periode?
5. Hva forventer du at årslønnsveksten i din bedrift vil bli i 2009?
6. Hva forventer du at årslønnsveksten i din bedrift vil bli i 2010?
7. Har lønnsomheten i din bedrift blitt bedre, blitt svekket eller vært uendret de siste 12 månedene?
8. Tror du lønnsomheten i din bedrift vil bli bedre, bli svekket eller holde seg uendret de neste 12 månedene?
9. Sammenlignet med ett år tidligere, har bedriften i dag flere ansatte, færre ansatte eller like mange ansatte?
10. Tror du bedriften om 12 måneder vil ha flere ansatte enn i dag, færre ansatte eller like mange?

Til husholdningene:

- 1a. Sammenliknet med for 12 måneder siden, synes du prisene på varer og tjenester er mye høyere, en del høyere, litt høyere, om lag uforandret eller lavere?
- 1b. Omtrent hvor mye tror du prisene har endret seg målt i prosent?
- 2a. Tror du at prisene i løpet av de neste 12 månedene vil være høyere, uendret eller lavere enn i dag?
- Hvis høyere: Vil prisene vokse raskere, saktere eller i samme takt som i dag?
- 2b. Hvor mange prosent tror du prisene kommer til å stige de nærmeste 12 månedene?
3. Hva tror du den generelle prisveksten blir om 2-3 år, målt i prosent?
4. Omtrent hvor mange prosent tror du din lønn eller pensjon vil endres de neste 12 månedene?
5. Tror du nivået på innskudds- og lånerenter vil øke, falle eller forbli uendret de neste 12 månedene?

Indeks (tabeller og grafer)

Økonomiekspertene

1. Forventet prisstigning om 12 måneder
2. Forventet prisstigning om 2 år
3. Forventet prisstigning om 5 år
4. Forventet årslønnsvekst for inneværende år
5. Forventet årslønnsvekst for neste år
6. Forventet årslønnsvekst om 5 år
- 7a. Forventet utvikling i kronekursen om 12 mnd.
- 7b. Gjennomsnittlig forventet endring i konkurransekursindeksen om 12 mnd.

Partene i arbeidslivet

8. Forventet prisstigning om 12 måneder
9. Forventet prisstigning om 2 år
10. Forventet prisstigning om 5 år
11. Forventet årslønnsvekst for inneværende år
12. Forventet årslønnsvekst for neste år
13. Forventet årslønnsvekst om 5 år

Næringslivslederne

14. Forventet generell prisstigning om 12 måneder
15. Forventet generell prisstigning om 2 år
16. Forventet økning i bedriftens innkjøpspriser neste 12 mnd
17. Forventet økning i bedriftens utsalgspriser neste 12 mnd
18. Forventet vekst i lønnskostnader i egen bedrift i år
19. Forventet vekst i lønnskostnader i egen bedrift neste år
20. Lønnsomhetsutvikling i egen bedrift siste 12 mnd
21. Lønnsomhetsutvikling i egen bedrift neste 12 mnd
22. Antall ansatte i dag sammenlignet med for 1 år siden
23. Antatt antall ansatte om 12 mnd

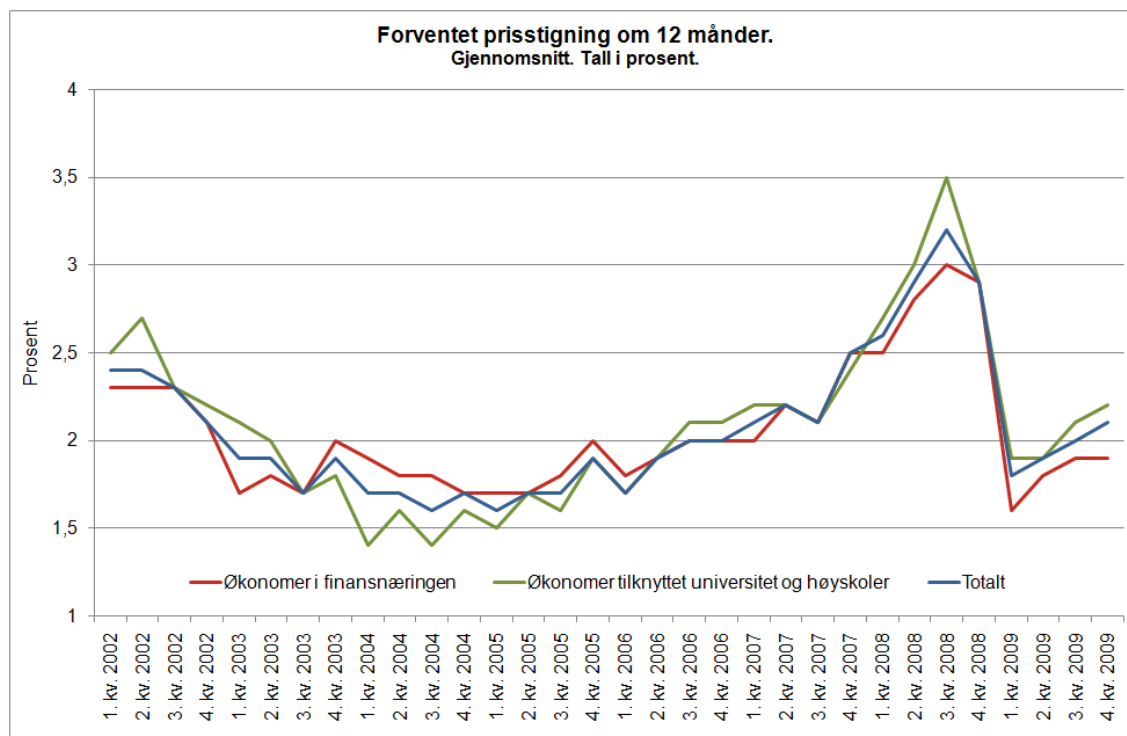
Husholdningene

- 24a. Oppfatning av prisendring siste 12 mnd
- 24b. Oppfatning av prisendring siste 12 mnd i prosent
- 25a. Forventet prisendring neste 12 mnd
- 25b. Forventet prisendring neste 12 mnd i prosent
26. Forventet prisvekst om 2-3 år
27. Forventet lønnsutvikling om 1 år i prosent
28. Forventet renteutvikling neste 12 mnd

Resultater - økonomekspertene

Indeks 1:

Hva tror du den generelle prisstigningen på varer og tjenester er om 12 måneder, målt ved 12-månedersveksten i KPI (konsumprisindeksen)?

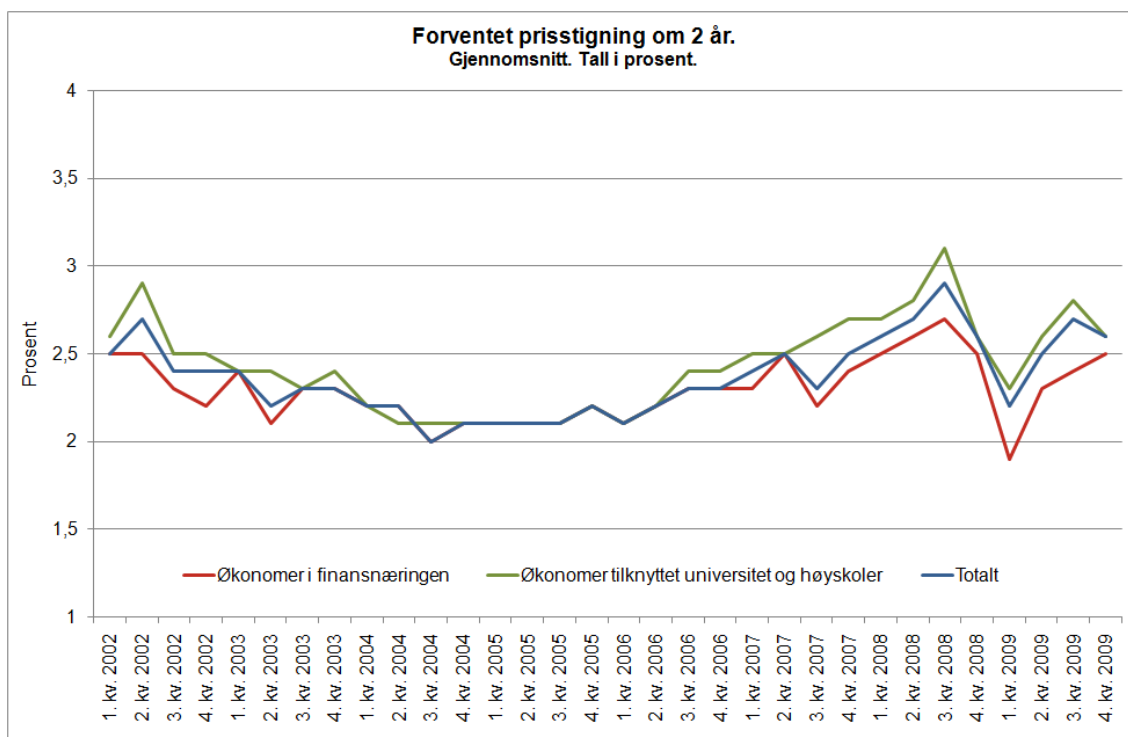

Forventet prisstigning om 12 måneder	3. kvartal 2009	4. kvartal 2009
Økonomer i finansnæringen		
Gjennomsnittlig verdi	1,9	1,9
Laveste verdi	1,0	0,0
Høyeste verdi	3,5	3,0
Økonomer tilknyttet universitet/høyskoler		
Gjennomsnittlig verdi	2,1	2,2
Laveste verdi	1,0	1,0
Høyeste verdi	4,0	4,0
Totalt alle økonomer		
Gjennomsnittlig verdi	2,0	2,1
Utvalg	93	86

Økonomenes forventninger til prisstigningen om 12 måneder var i fjerde kvartal 2009 på 2,1 prosent samlet sett mot 2,0 prosent i tredje kvartal 2009. Forventet prisstigning hos økonomer i finansnæringen var uendret fra forrige kvartal, mens økonomer tilknyttet universitet/høyskoler økte sine forventninger til prisstigningen om 12 måneder med 0,1 prosentpoeng fra forrige kvartal.

Indeks 2:

Hva tror du den generelle prisstigningen på varer og tjenester er om 2 år, målt ved 12-månedersveksten i KPI (konsumprisindeksen)?

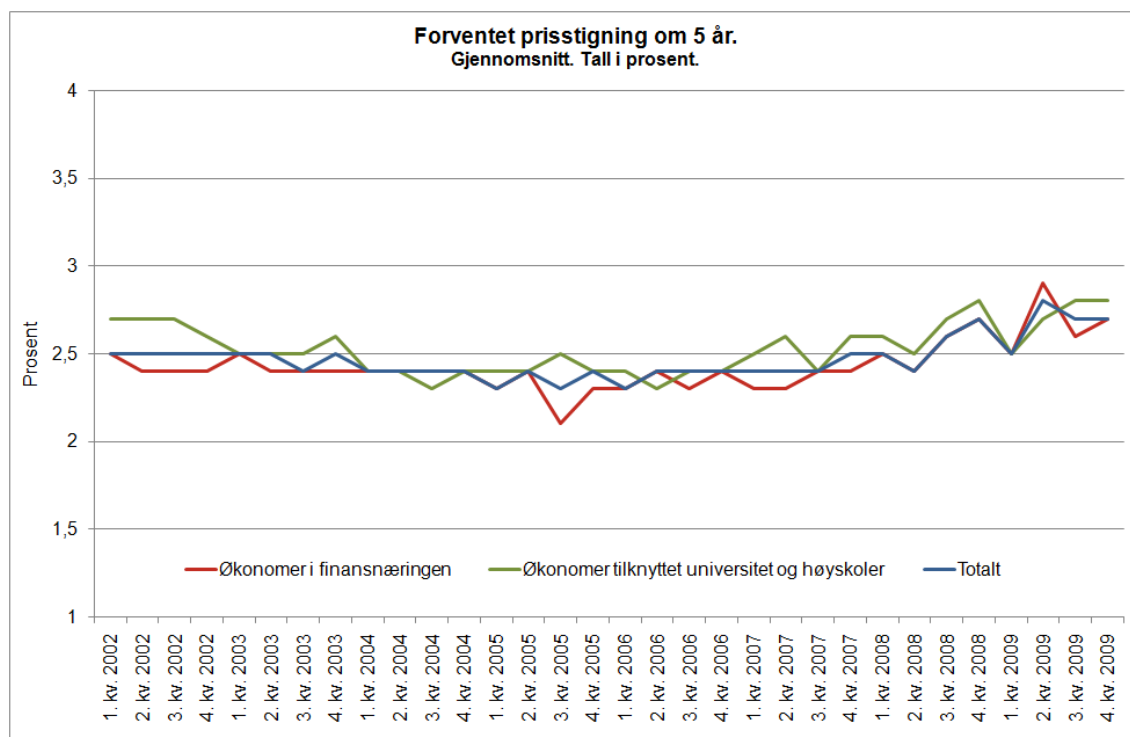

Forventet prisstigning om 2 år	3. kvartal 2009	4. kvartal 2009
Økonomer i finansnæringen		
Gjennomsnittlig verdi	2,4	2,5
Laveste verdi	1,0	1,0
Høyeste verdi	4,0	5,0
Økonomer tilknyttet universitet/høyskoler		
Gjennomsnittlig verdi	2,8	2,6
Laveste verdi	1,0	1,3
Høyeste verdi	8,0	6,0
Totalt alle økonomer		
Gjennomsnittlig verdi	2,7	2,6
Utvalg	93	86

Økonomenes forventninger til prisstigningen om 2 år var i fjerde kvartal 2009 på 2,6 prosent mot 2,7 prosent i tredje kvartal 2009. Økonomer i finansnæringen økte sitt estimat med 0,1 prosentpoeng fra forrige kvartal, mens økonomer tilknyttet universitet/høyskoler reduserte sitt estimat med 0,2 prosentpoeng fra tredje til fjerde kvartal 2009.

Indeks 3:

Hva tror du den generelle prisstigningen på varer og tjenester er om 5 år, målt ved 12-månedersveksten i KPI (konsumprisindeksen)?

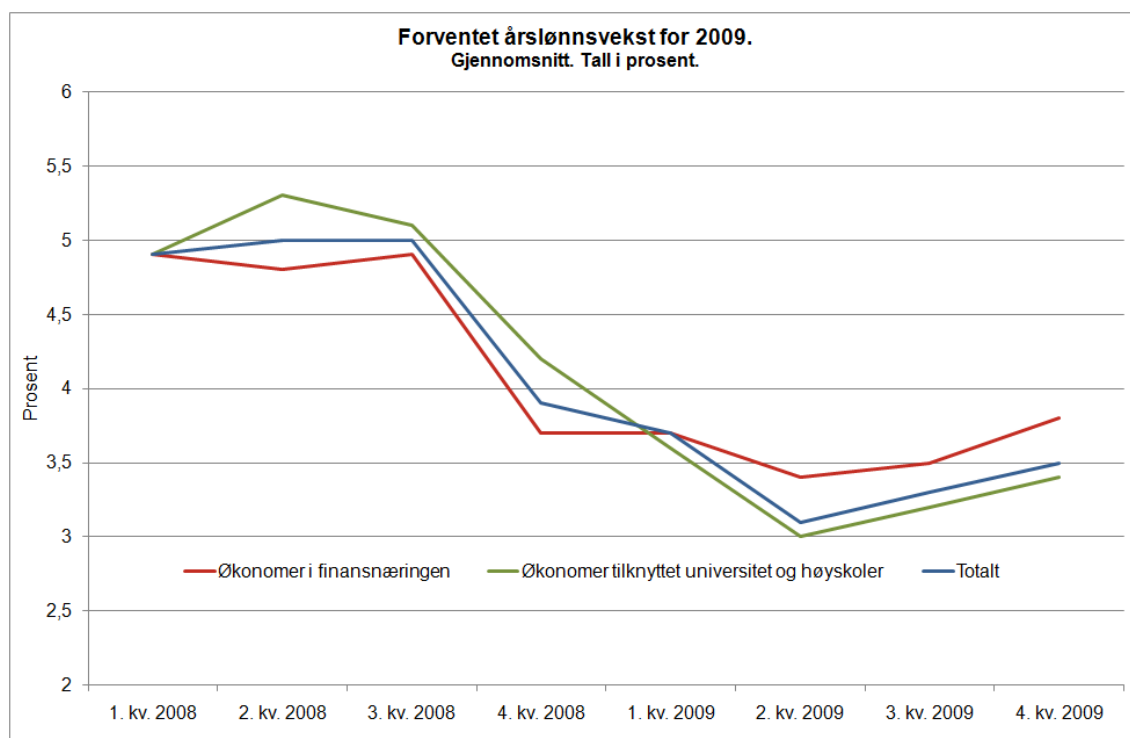

Forventet prisstigning om 5 år	3. kvartal 2009	4. kvartal 2009
Økonomer i finansnæringen		
Gjennomsnittlig verdi	2,6	2,7
Laveste verdi	1,0	1,0
Høyeste verdi	4,5	5,0
Økonomer tilknyttet universitet/høyskoler		
Gjennomsnittlig verdi	2,8	2,8
Laveste verdi	1,5	1,5
Høyeste verdi	6,0	5,0
Totalt alle økonomer		
Gjennomsnittlig verdi	2,7	2,7
Utvalg	87	82

Økonomenes forventninger til prisstigningen om 5 år var i fjerde kvartal 2009 på 2,7 prosent, uendret fra tredje kvartal 2009. Økonomer i finansnæringen oppjusterte sitt estimat fra 2,6 til 2,7 prosent, mens estimatet fra økonomer tilknyttet universitet/høyskoler var uendret.

Indeks 4:

Hva tror du gjennomsnittlig årslønnsvekst blir i 2009?

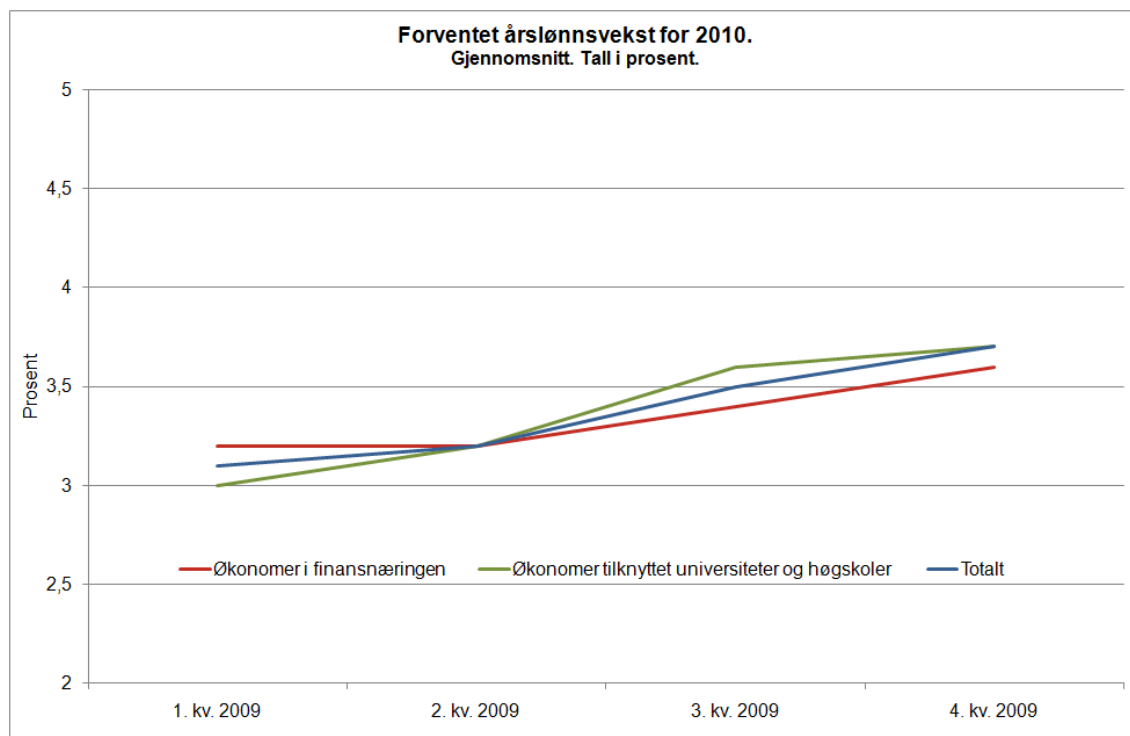

Forventet årslønnsvekst for 2009	3. kvartal 2009	4. kvartal 2009
Økonomer i finansnæringen		
Gjennomsnittlig verdi	3,5	3,8
Laveste verdi	2,0	2,0
Høyeste verdi	4,0	4,5
Økonomer tilknyttet universitet/høyskoler		
Gjennomsnittlig verdi	3,2	3,4
Laveste verdi	1,0	0,5
Høyeste verdi	6,0	7,0
Totalt alle økonomer		
Gjennomsnittlig verdi	3,3	3,5
Utvalg	93	86

Økonomenes forventninger til årslønnsveksten for 2009 gikk opp fra 3,3 prosent i tredje kvartal 2009 til 3,5 prosent i fjerde kvartal 2009. Økonomer i finansnæringen oppjusterte sine forventninger fra 3,5 prosent i tredje kvartal til 3,8 prosent i fjerde kvartal 2009, mens økonomer tilknyttet universitet/høyskoler økte sitt estimat fra 3,2 til 3,4 prosent i samme periode.

Indeks 5:

Hva tror du gjennomsnittlig årslønnsvekst blir i 2010?

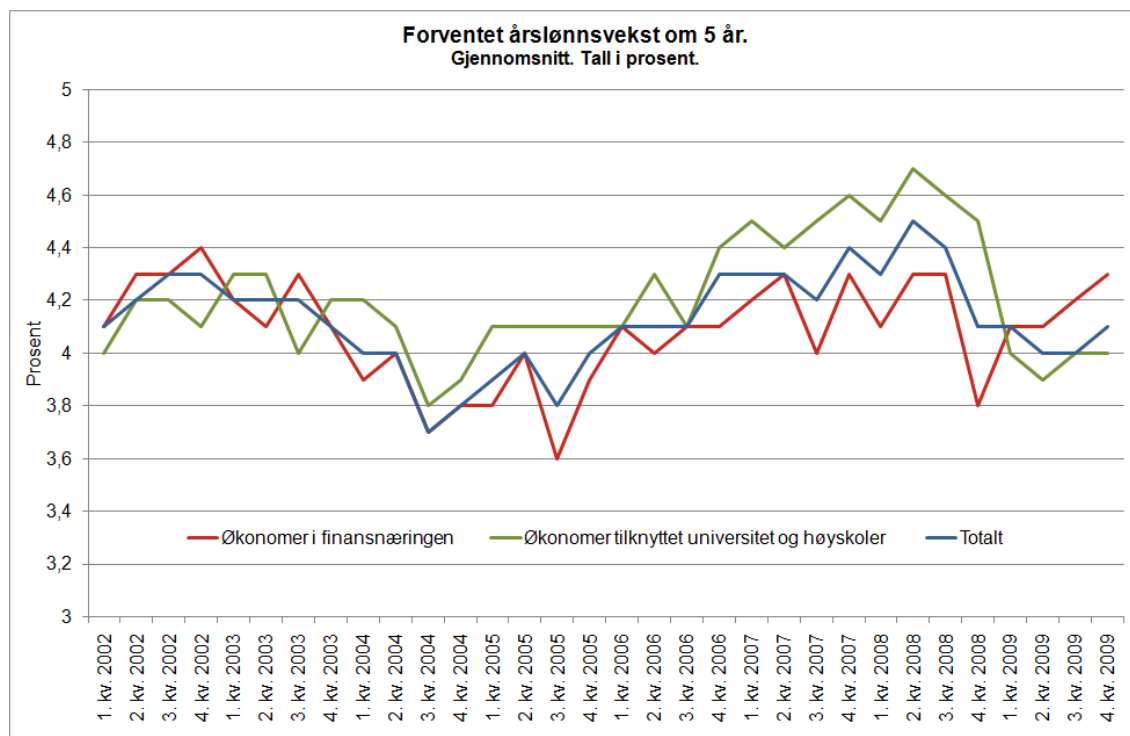

Forventet årslønnsvekst for 2010	3. kvartal 2009	4. kvartal 2009
Økonomer i finansnæringen		
Gjennomsnittlig verdi	3,4	3,6
Laveste verdi	1,0	2,5
Høyeste verdi	4,5	6,0
Økonomer tilknyttet universitet/høyskoler		
Gjennomsnittlig verdi	3,6	3,7
Laveste verdi	1,5	1,5
Høyeste verdi	7,0	8,0
Totalt alle økonomer		
Gjennomsnittlig verdi	3,5	3,7
Utvalg	93	86

Økonomenes forventninger til årslønnsveksten for 2010 var i fjerde kvartal 2009 på 3,7 prosent, en oppjustering på 0,2 prosentpoeng fra forrige kvartal. Økonomer i finansnæringen forventer en lønnsvekst på 3,6 prosent, dette er opp 0,2 prosentpoeng fra forrige kvartal, mens økonomer tilknyttet universitet/høyskoler forventer en lønnsvekst på 3,7 prosent, en oppjustering på 0,1 prosentpoeng fra forrige kvartal.

Spørsmål 6:

Hva tror du gjennomsnittlig årslønnsvekst blir om 5 år?

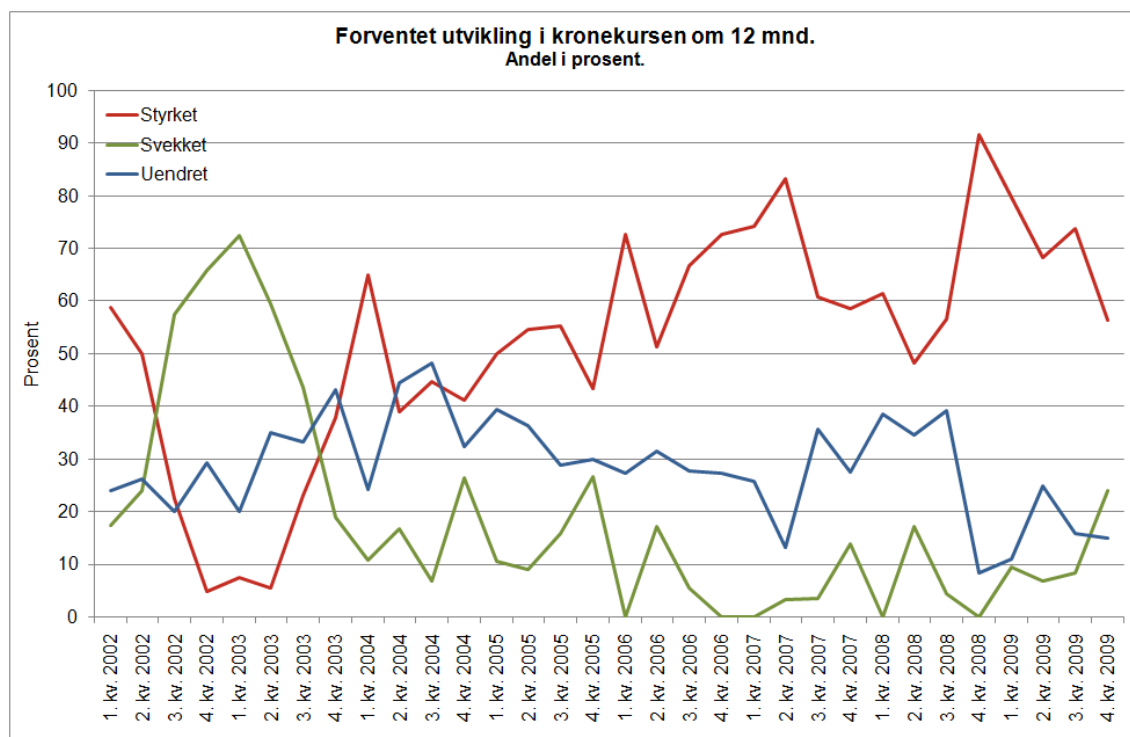

Forventet årslønnsvekst om 5 år	3. kvartal 2009	4. kvartal 2009
Økonomer i finansnæringen		
Gjennomsnittlig verdi	4,2	4,3
Laveste verdi	2,0	3,0
Høyeste verdi	5,5	8,0
Økonomer tilknyttet universitet/høyskoler		
Gjennomsnittlig verdi	4,0	4,0
Laveste verdi	0,5	1,5
Høyeste verdi	8,0	7,5
Totalt alle økonomer		
Gjennomsnittlig verdi	4,0	4,1
Utvalg	90	84

Økonomenes forventninger til årslønnsveksten om 5 år (de langsiktige forventningene) var 4,1 prosent i fjerde kvartal 2009, dette er opp 0,1 prosentpoeng fra tredje kvartal 2009. Økonomer i finansnæringen forventer en gjennomsnittlig langsiktig årslønnsvekst på 4,3 prosent, en oppjustering på 0,1 prosentpoeng fra tredje kvartal 2009. Økonomer tilknyttet universitet/høyskoler holdt sitt estimat uendret på 4,0 prosent i fjerde kvartal 2009.

Indeks 7A:

Tror du den effektive kronekursen målt ved konkurransekursindeksen om 12 måneder vil være styrket, svekket eller uendret?

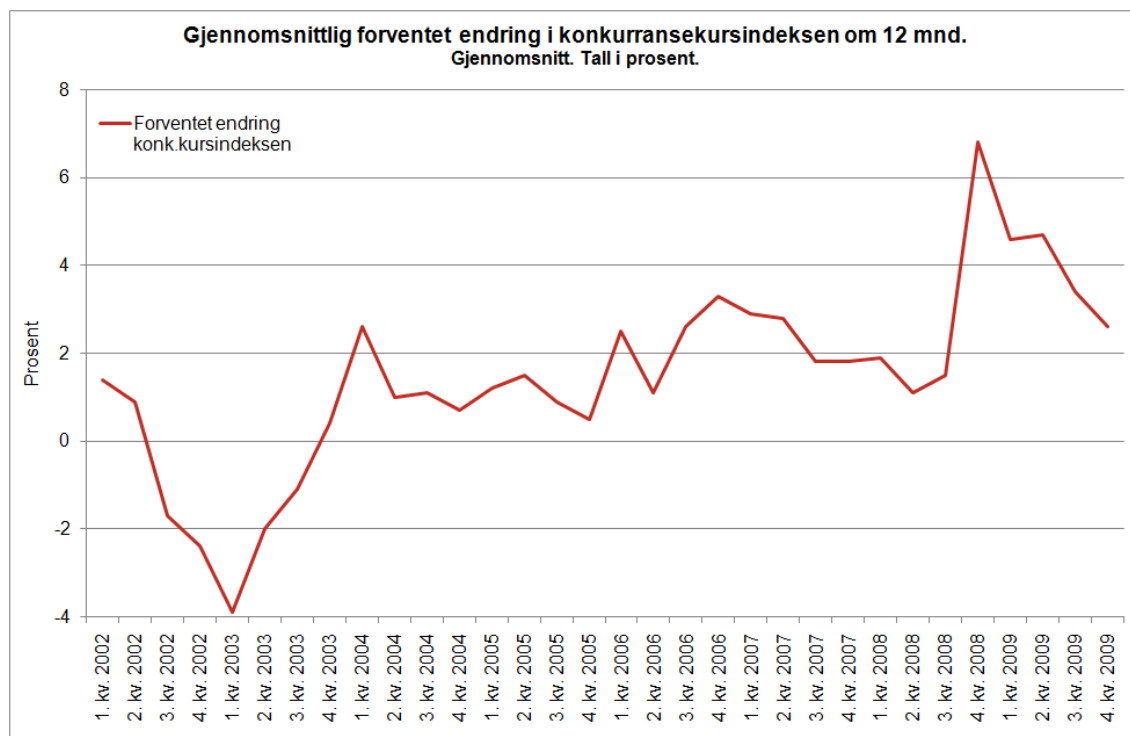

Forventet utvikling i kronekursen om 12 mnd.	3. kvartal 2009	4. kvartal 2009
Økonomer i finansnæringen		
Styrket	92,0	70,4
Uendret	0,0	22,2
Svekket	8,0	7,4
Økonomer tilknyttet universitet/høgskoler		
Styrket	67,1	50,0
Uendret	21,4	25,0
Svekket	8,6	18,3
Totalt alle økonomer		
Styrket	73,7	56,3
Uendret	15,8	24,1
Svekket	8,4	14,9
Utvalg	95	87

Andelen økonomer som forventer at kronekursen (målt ved konkurransekursindeksen) vil styrkes på ett års sikt gikk i fjerde kvartal 2009 ned fra 73,7 til 56,3 prosent. Andelen økonomer som forventer en svekket kronekurs var i fjerde kvartal 2009 på 14,9 prosent mot 8,4 prosent i tredje kvartal 2009, mens andelen som forventer at kronekursen på ett års sikt vil være uendret gikk opp fra 15,8 prosent til 24,1 prosent.

Indeks 7B:

Hvor mye tror du den vil styrke/svekke seg (Hvis svart styrket/svekket i spørsmål 7A)?

Gjennomsnittlig forventet endring i konkurransekursindeksen om 12 mnd.

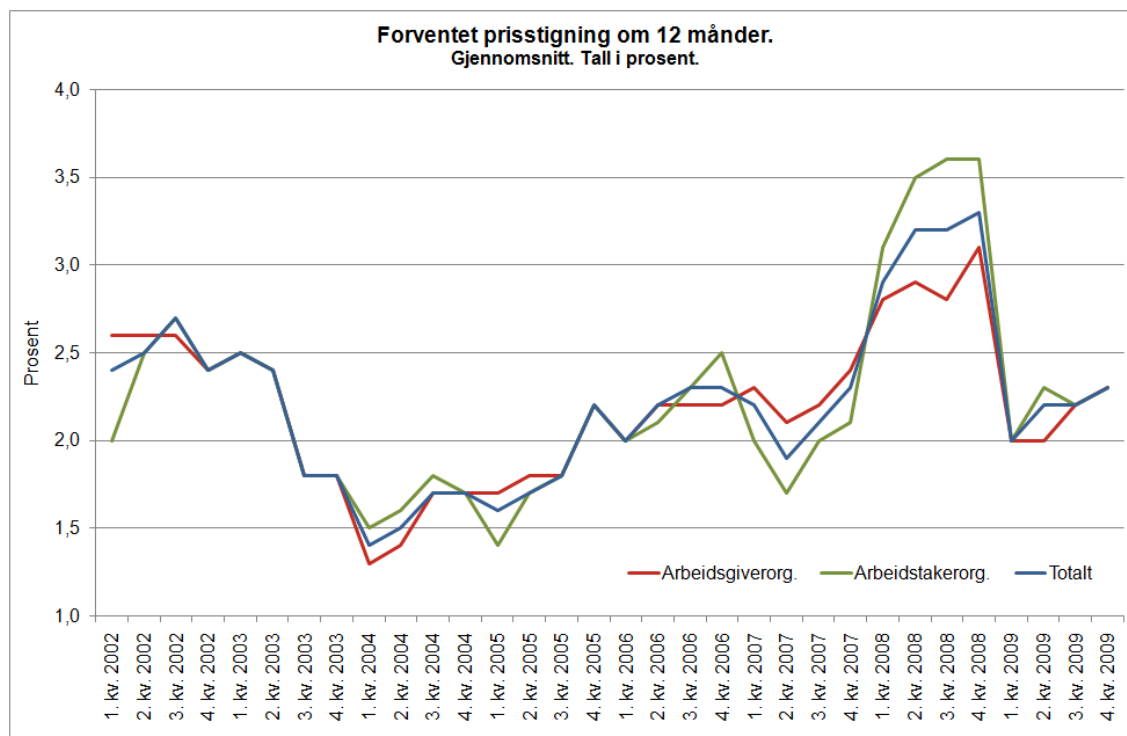
	3. kvartal 2009	4. kvartal 2009
Økonomer i finansnæringen		
Gjennomsnittlig verdi	4,6	2,9
Økonomer tilknyttet universitet/høyskoler		
Gjennomsnittlig verdi	3,0	2,5
Totalt alle økonomer		
Gjennomsnittlig verdi	3,4	2,6
Utvalg	87	81

I fjerde kvartal 2009 forventet det samlede utvalget av økonomer at kronekursen skal styrke seg med 2,6 prosent på 12 måneders sikt. Dette var en nedjustering på 0,8 prosentpoeng fra forrige kvartal.

Resultater - partene i arbeidslivet

Indeks 8:

Hva tror du den generelle prisstigningen på varer og tjenester er om 12 måneder, målt ved 12-månedersveksten i KPI (konsumprisindeksen)?

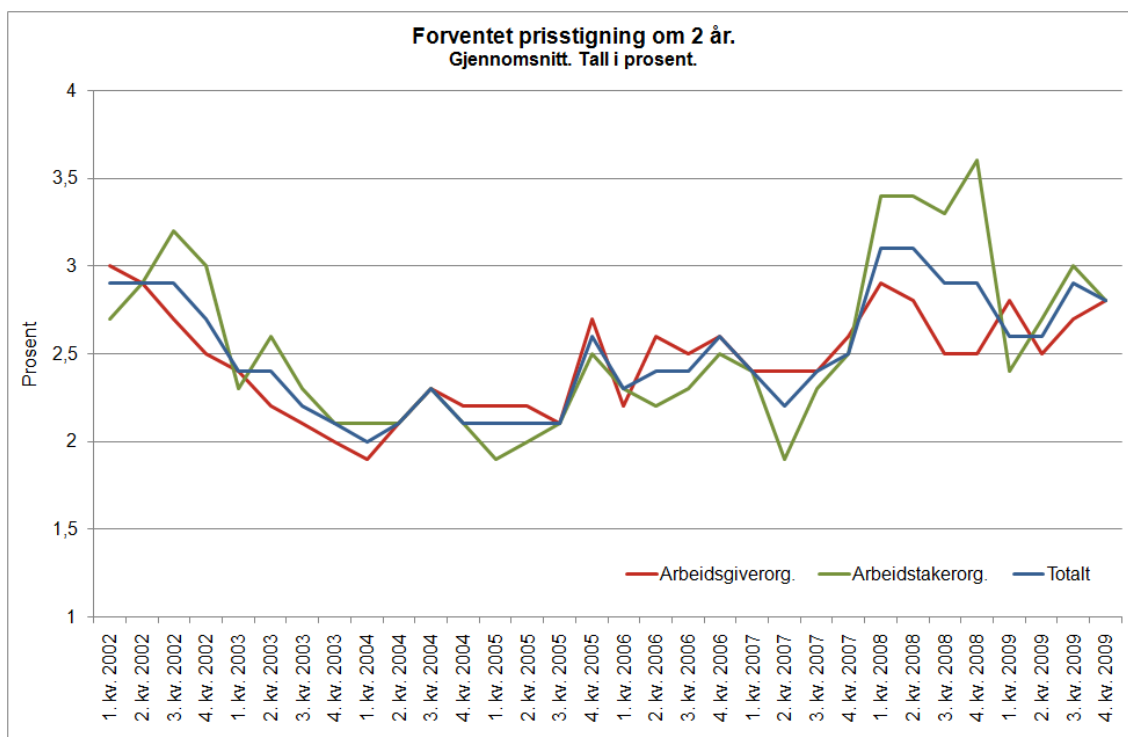

Forventet prisstigning om 12 måneder	3. kvartal 2009	4. kvartal 2009
Arbeidsgiverorganisasjoner		
Gjennomsnittlig verdi	2,2	2,3
Laveste verdi	1,0	1,5
Høyeste verdi	3,0	3,5
Arbeidstakerorganisasjoner		
Gjennomsnittlig verdi	2,2	2,3
Laveste verdi	1,0	1,0
Høyeste verdi	3,0	3,6
Totalt for partene i arbeidslivet		
Gjennomsnittlig verdi	2,2	2,3
Utvalg	28	27

Blant arbeidslivsorganisasjonene var forventet prisstigning om 12 måneder på 2,3 prosent i fjerde kvartal 2009, dette var en oppjustering på 0,1 prosentpoeng siden tredje kvartal 2009. Forventet prisstigning blant arbeidsgiverorganisasjonene var i fjerde kvartal 2009 på 2,3 prosent, opp 0,1 prosentpoeng fra forrige kvartal. Den samme utviklingen var det også blant arbeidstakerorganisasjonene.

Indeks 9:

Hva tror du den generelle prisstigningen på varer og tjenester er om 2 år, målt ved 12-månedersveksten i KPI (konsumprisindeksen)?

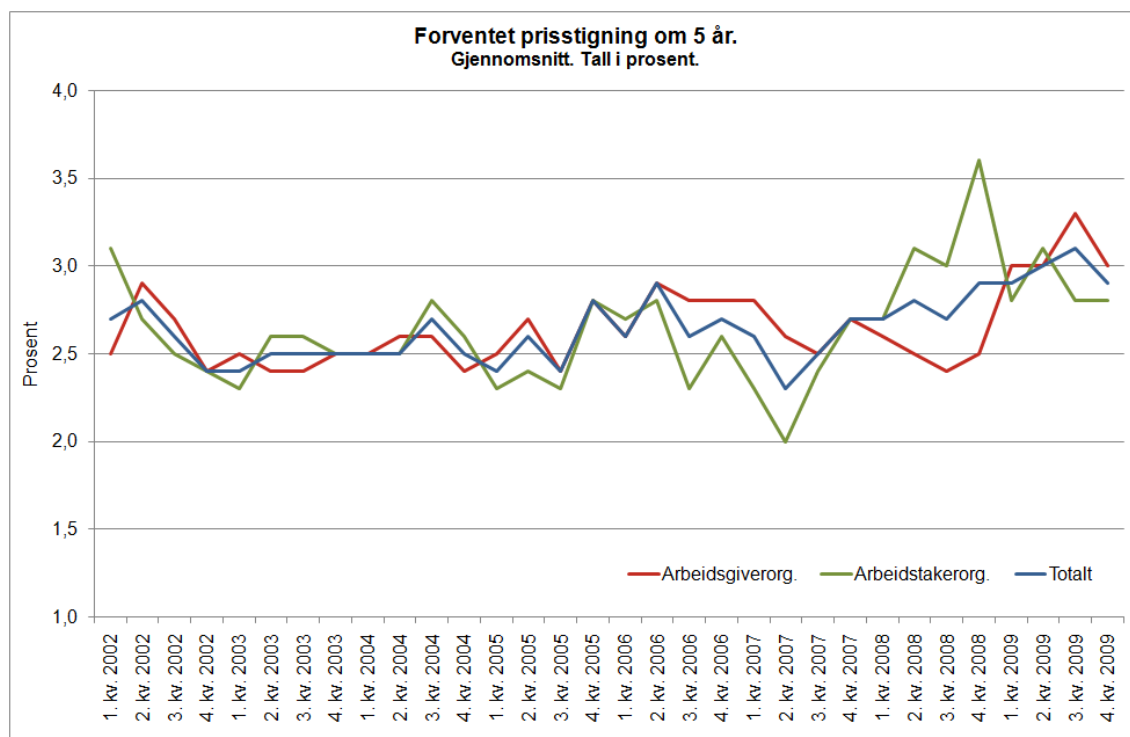

Forventet prisstigning om 2 år	3. kvartal 2009	4. kvartal 2009
Arbeidsgiverorganisasjoner		
Gjennomsnittlig verdi	2,7	2,8
Laveste verdi	1,5	1,5
Høyeste verdi	5,0	4,0
Arbeidstakerorganisasjoner		
Gjennomsnittlig verdi	3,0	2,8
Laveste verdi	2,0	1,6
Høyeste verdi	7,0	5,0
Totalt for partene i arbeidslivet		
Gjennomsnittlig verdi	2,9	2,8
Utvalg	27	27

Forventet prisvekst om to år var blant partene i arbeidslivet er 2,8 prosent i fjerde kvartal 2009, dette er ned 0,1 prosentpoeng fra tredje kvartal 2009. Arbeidsgiverorganisasjonene oppjusterte sitt estimat fra 2,7 til 2,8 prosent i fjerde kvartal 2009, mens arbeidstakerorganisasjonene nedjusterte sitt estimat fra 3,0 til 2,8 prosent.

Indeks 10:

Hva tror du den generelle prisstigningen på varer og tjenester er om 5 år, målt ved 12-månedersveksten i KPI (konsumprisindeksen)?

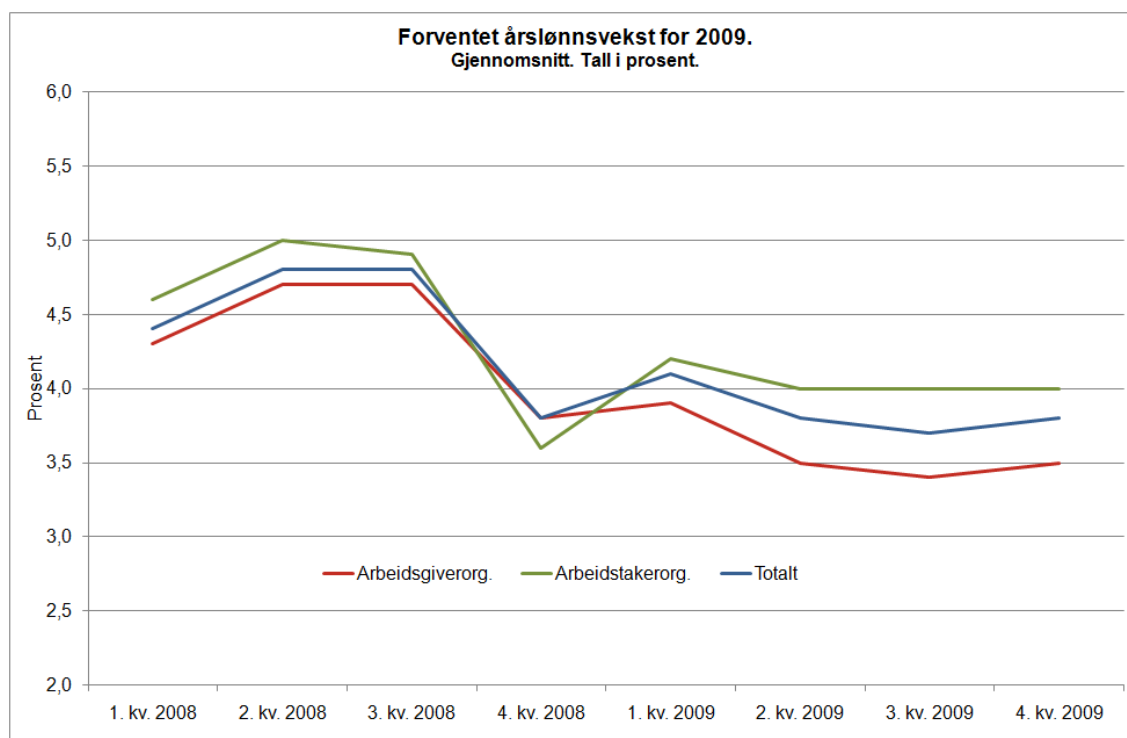

Forventet prisstigning om 5 år	3. kvartal 2009	4. kvartal 2009
Arbeidsgiverorganisasjoner		
Gjennomsnittlig verdi	3,3	3,0
Laveste verdi	1,5	2,0
Høyeste verdi	8,0	5,0
Arbeidstakerorganisasjoner		
Gjennomsnittlig verdi	2,8	2,8
Laveste verdi	2,0	1,0
Høyeste verdi	4,0	5,0
Totalt for partene i arbeidslivet		
Gjennomsnittlig verdi	3,1	2,9
Utvalg	27	24

Forventet prisstigningen om 5 år var blant partene i arbeidslivet på 2,9 prosent i fjerde kvartal 2009, en nedjustering fra 3,1 prosent i tredje kvartal 2009. Estimater fra arbeidsgiverorganisasjonene var ned 0,3 prosentpoeng til 3,0 prosent i fjerde kvartal 2009, mens arbeidstakerorganisasjonene sitt estimat var uendret på 2,8 prosent i fjerde kvartal 2009.

Indeks 11:

Hva tror du gjennomsnittlig årslønnsvekst blir i 2009?

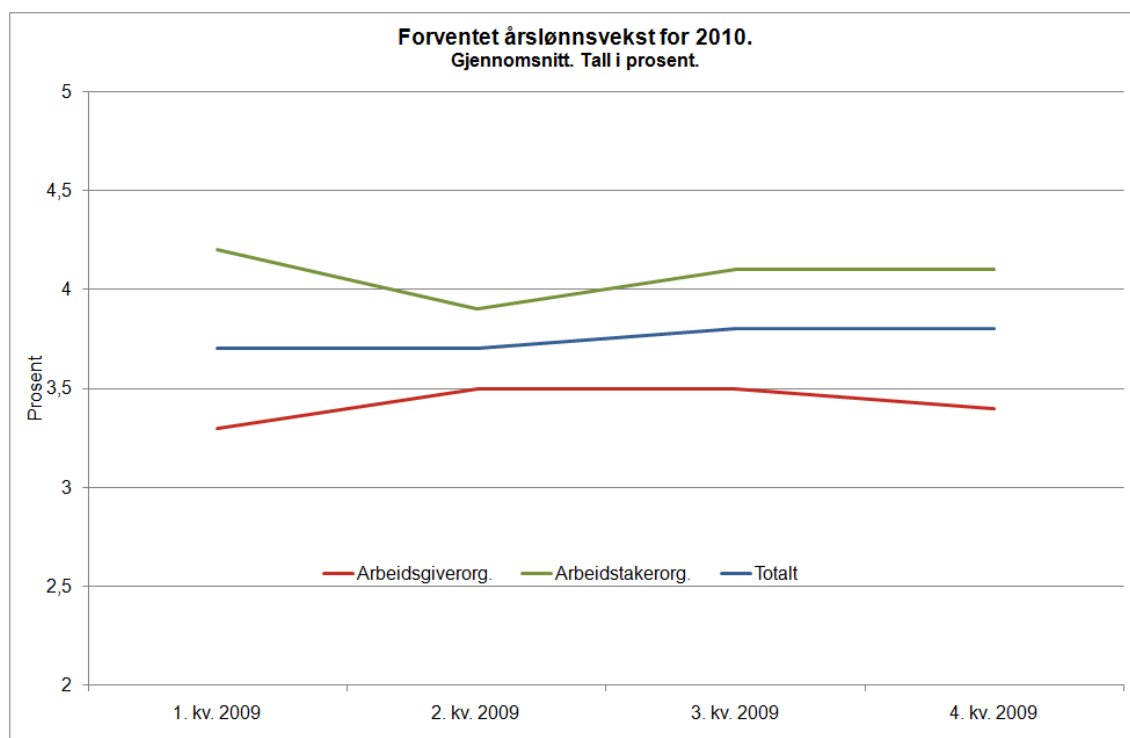

Forventet årslønnsvekst for 2009	3. kvartal 2009	4. kvartal 2009
Arbeidsgiverorganisasjoner		
Gjennomsnittlig verdi	3,4	3,5
Laveste verdi	2,0	2,5
Høyeste verdi	4,3	4,0
Arbeidstakerorganisasjoner		
Gjennomsnittlig verdi	4,0	4,0
Laveste verdi	2,9	2,5
Høyeste verdi	5,0	6,5
Totalt for alle partene i arbeidslivet		
Gjennomsnittlig verdi	3,7	3,8
Utvalg	28	27

Forventet årslønnsvekst for 2009 gikk opp blant partene i arbeidslivet fra 3,7 prosent i tredje kvartal 2009 til 3,8 prosent i fjerde kvartal 2009. Arbeidsgiverorganisasjonene oppjusterte sitt estimat fra 3,4 til 3,5 prosent, mens arbeidstakerorganisasjonene sitt estimat var uendret på 4,0 prosent.

Indeks 12:

Hva tror du gjennomsnittlig årslønnsvekst blir i 2010?

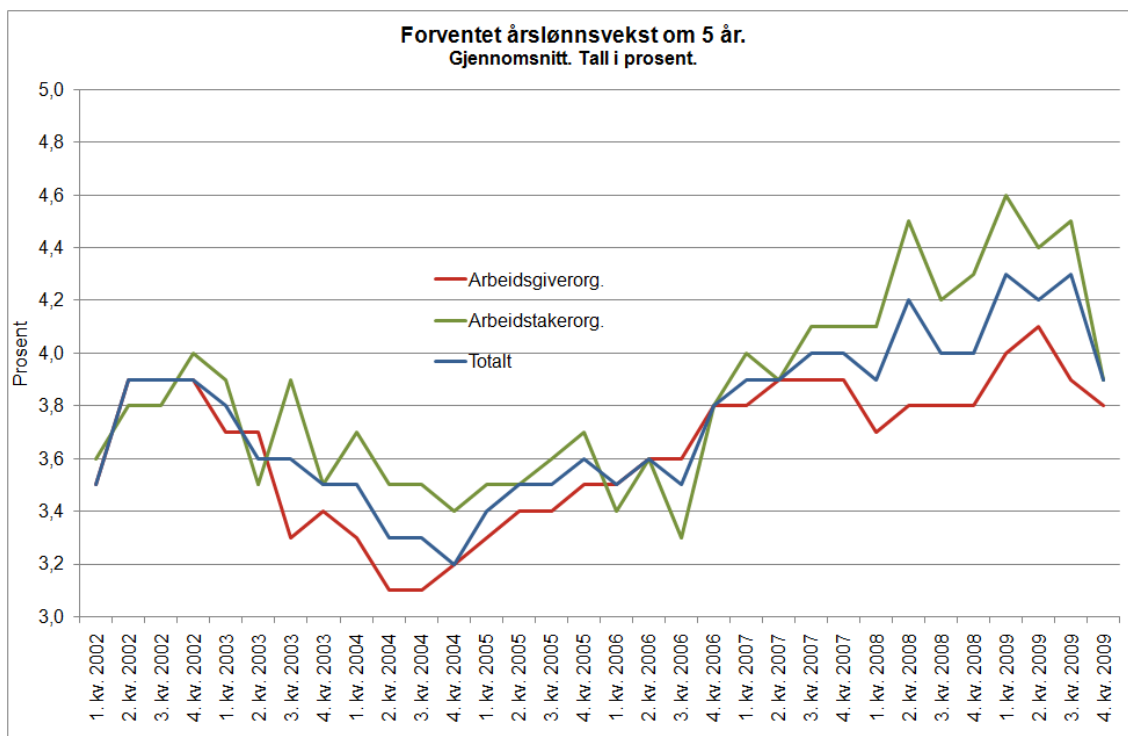

Forventet årslønnsvekst for 2010	3. kvartal 2009	4. kvartal 2009
Arbeidsgiverorganisasjoner		
Gjennomsnittlig verdi	3,5	3,4
Laveste verdi	2,0	2,5
Høyeste verdi	4,0	4,5
Arbeidstakerorganisasjoner		
Gjennomsnittlig verdi	4,1	4,1
Laveste verdi	2,0	3,0
Høyeste verdi	6,0	7,5
Totalt for alle partene i arbeidslivet		
Gjennomsnittlig verdi	3,8	3,8
Utvalg	28	27

Forventet årslønnsvekst for 2010 blant partene i arbeidslivet var 3,8 prosent i fjerde kvartal 2009, uendret fra forrige kvartal. Arbeidsgiverorganisasjonenes estimat var på 3,4 prosent, en nedjustering på 0,1 prosentpoeng fra forrige kvartal, mens arbeidstakerorganisasjonene sitt estimat var på 4,1 prosent, uendret fra forrige kvartal.

Indeks 13:

Hva tror du gjennomsnittlig årslønnsvekst blir om 5 år?

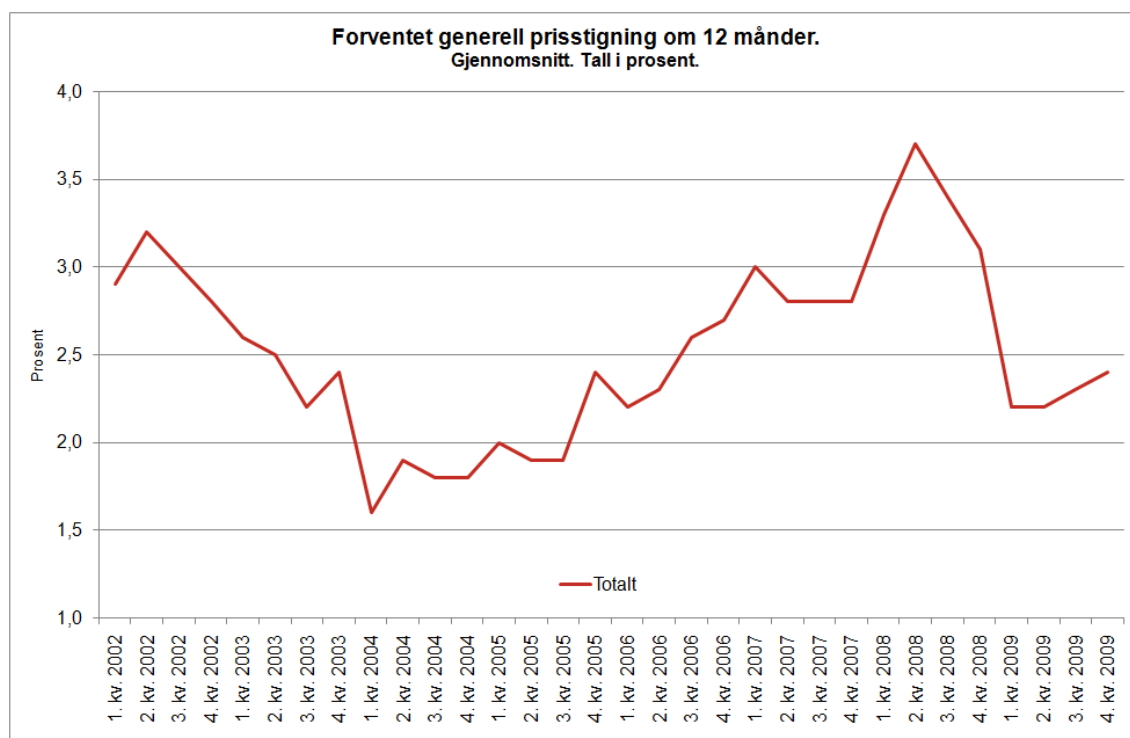
Forventet årslønnsvekst om 5 år	3. kvartal 2009	4. kvartal 2009
Arbeidsgiverorganisasjoner		
Gjennomsnittlig verdi	3,9	3,8
Laveste verdi	1,5	2,0
Høyeste verdi	6,0	5,5
Arbeidstakerorganisasjoner		
Gjennomsnittlig verdi	4,5	3,9
Laveste verdi	2,0	3,0
Høyeste verdi	6,0	5,2
Totalt for alle partene i arbeidslivet		
Gjennomsnittlig verdi	4,3	3,9
Utvalg	28	26

Arbeidslivsorganisasjonenes forventninger til årslønnsveksten om 5 år (de langsiktige forventningene) var i fjerde kvartal 2009 på 3,9 prosent, en nedjustering på 0,4 prosentpoeng fra forrige kvartal. Arbeidsgiverorganisasjonene nedjusterte sitt estimat med 0,1 prosentpoeng til 3,8 prosent, mens arbeidstakerorganisasjonene nedjusterte sitt estimat fra 4,5 til 3,9 prosent.

Resultater - næringslivslederne

Indeks 14:

Hva tror du den generelle prisstigningen på varer og tjenester er om 12 måneder, målt ved 12-månedersveksten i KPI (konsumprisindeksen)?

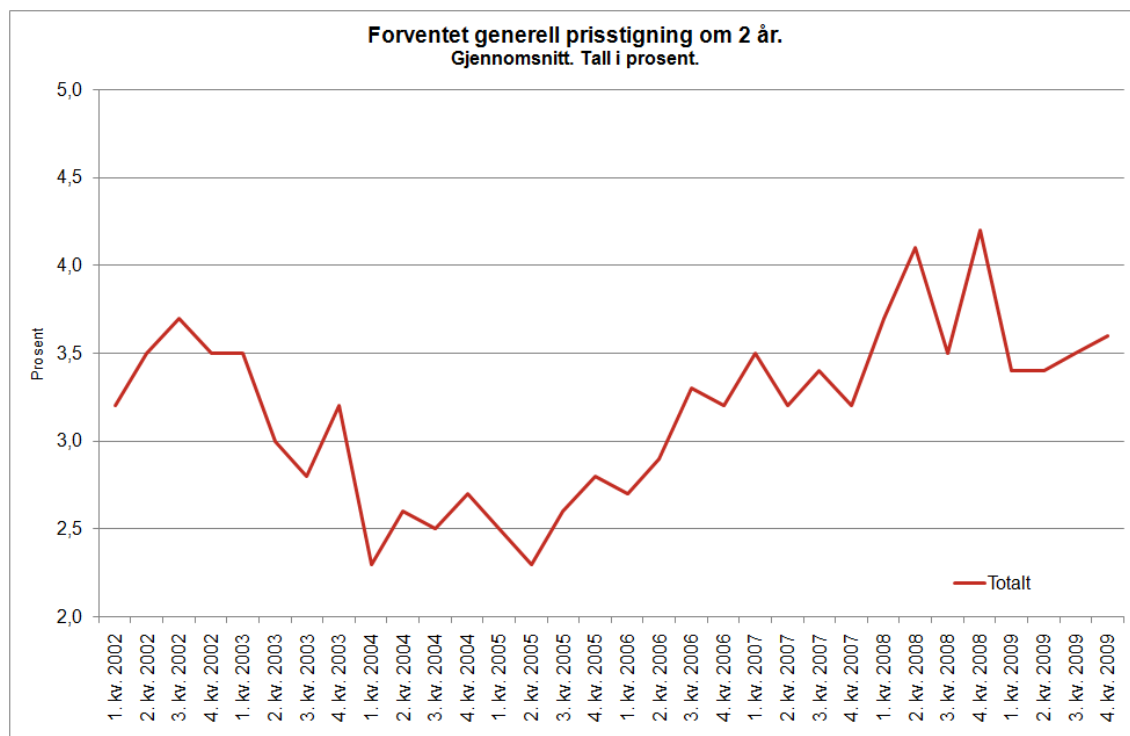

Forventet generell prisstigning om 12 mnd	3. kvartal 2009	4. kvartal 2009
Næringslivsledere i bedrifter med færre enn 50 ansatte		
Gjennomsnittlig verdi	2,3	2,4
Laveste verdi	-3,0	-1,0
Høyeste verdi	7,0	10,0
Næringslivsledere i bedrifter med 50 ansatte eller flere		
Gjennomsnittlig verdi	2,2	2,2
Laveste verdi	-0,2	-0,2
Høyeste verdi	5,0	6,0
Næringslivsledere totalt		
Gjennomsnittlig verdi	2,3	2,4
Utvalg	459	437

Næringslivslederne oppjusterte sitt estimat om forventet prisstigning om 12 måneder fra 2,3 prosent til 2,4 prosent i fjerde kvartal 2009.

Indeks 15:

Hva tror du prisstigningen er om 2 år?

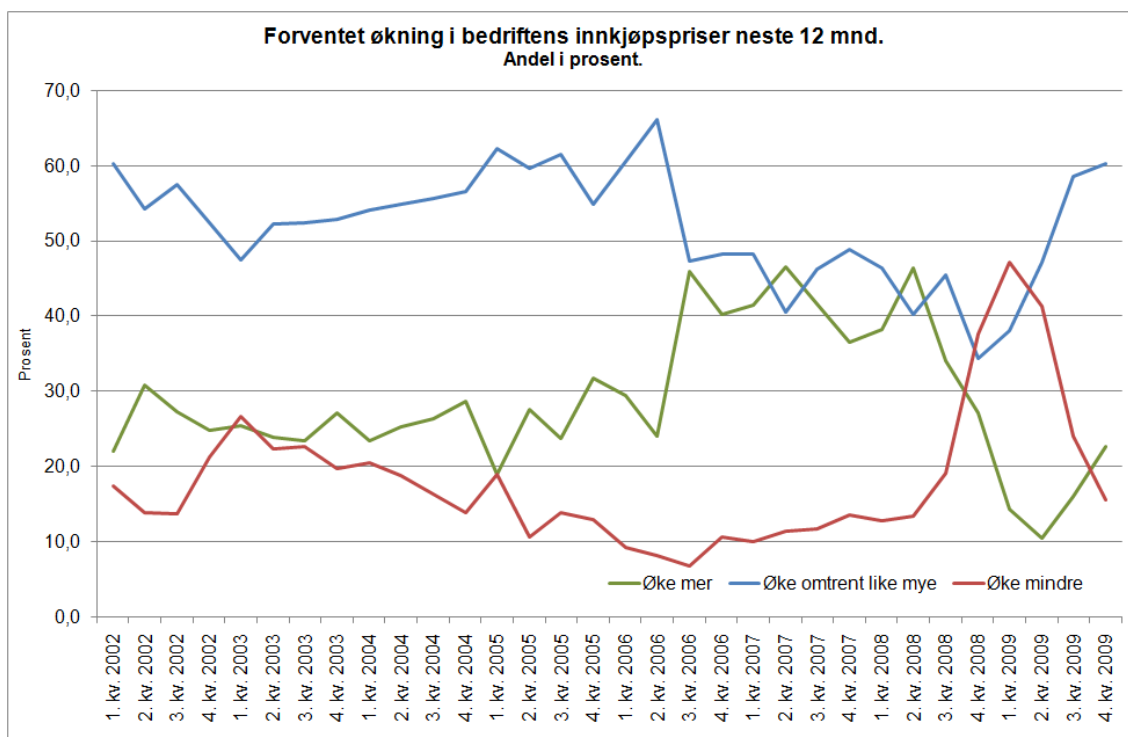

Forventet generell prisstigning om 2 år	3. kvartal 2009	4. kvartal 2009
Næringslivsledere i bedrifter med færre enn 50 ansatte		
Gjennomsnittlig verdi	3,5	3,8
Laveste verdi	0,0	1,0
Høyeste verdi	10,0	10,0
Næringslivsledere i bedrifter med 50 ansatte eller flere		
Gjennomsnittlig verdi	3,3	3,3
Laveste verdi	0,3	0,6
Høyeste verdi	9,0	10,0
Næringslivsledere totalt		
Gjennomsnittlig verdi	3,5	3,6
Utvalg	437	425

Forventet prisstigning om 2 år var i fjerde kvartal 2009 på 3,6 prosent. Næringslivslederne oppjusterte sitt estimat om forventet prisstigning om 2 år med 0,1 prosentpoeng fra tredje kvartal til fjerde kvartal 2009.

Indeks 16:

Forventer du at bedriftens innkjøpspriser vil øke mer, mindre eller omtrent like mye de neste 12 måneder som i siste 12-måneders periode?

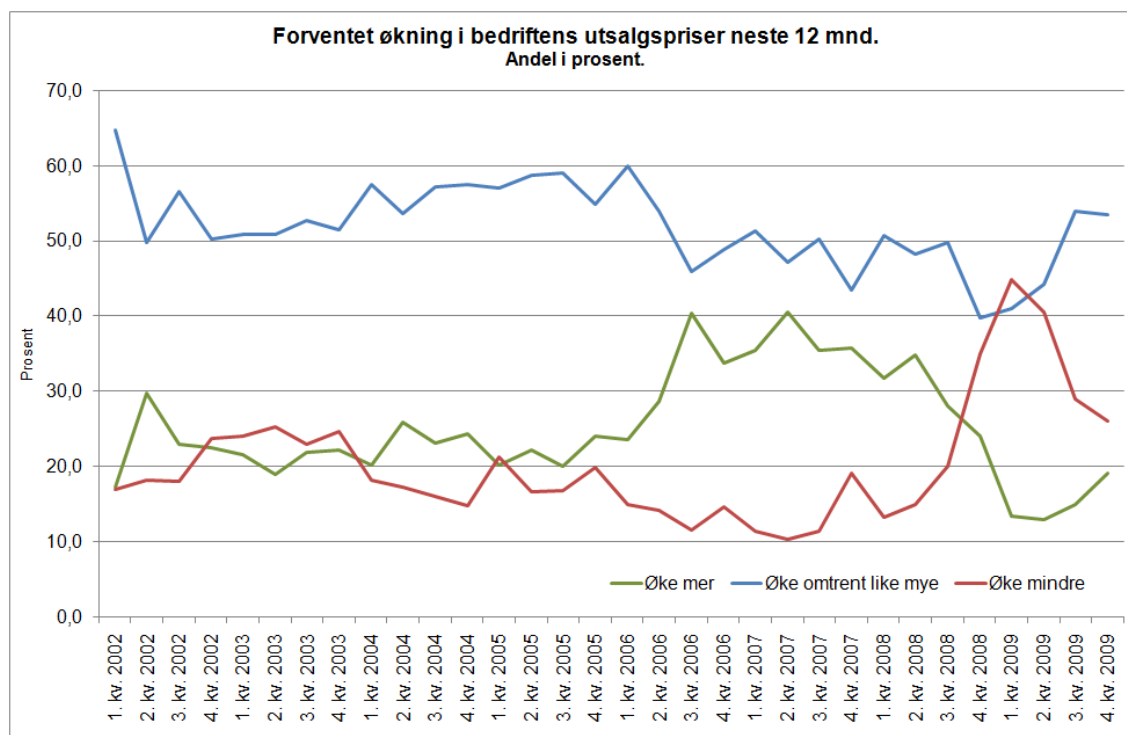
Forventet økning i bedriftens innkjøpspriser
neste 12 mnd

	3. kvartal 2009	4. kvartal 2009
Næringslivsledere i bedrifter med færre enn 50 ansatte		
Øke mer	17,4	20,1
Øke omtrent like mye	61,1	64,4
Øke mindre	20,4	14,1
Næringslivsledere i bedrifter med 50 ansatte eller flere		
Øke mer	14,0	28,8
Øke omtrent like mye	53,9	52,9
Øke mindre	30,3	17,1
Næringslivsledere totalt		
Øke mer	16,1	22,8
Øke omtrent like mye	58,5	60,3
Øke mindre	24,0	15,6
Utvalg	538	526

Andelen næringslivsledere som forventer at innkjøpsprisene vil øke mer de neste 12 måneder gikk opp fra 16,1 prosent i tredje kvartal til 22,8 prosent i fjerde kvartal 2009. Andelen som forventer at innkjøpsprisene vil øke mindre gikk ned fra 24,0 til 15,6 prosent, mens andelen som forventer at innkjøpsprisene vil øke omtrent like mye gikk opp fra 58,5 prosent i tredje kvartal til 60,3 prosent i fjerde kvartal 2009.

Indeks 17:

Forventer du at bedriftens utsalgspriser vil øke mer, mindre eller omtrent like mye de neste 12 måneder som i siste 12-måneders periode?

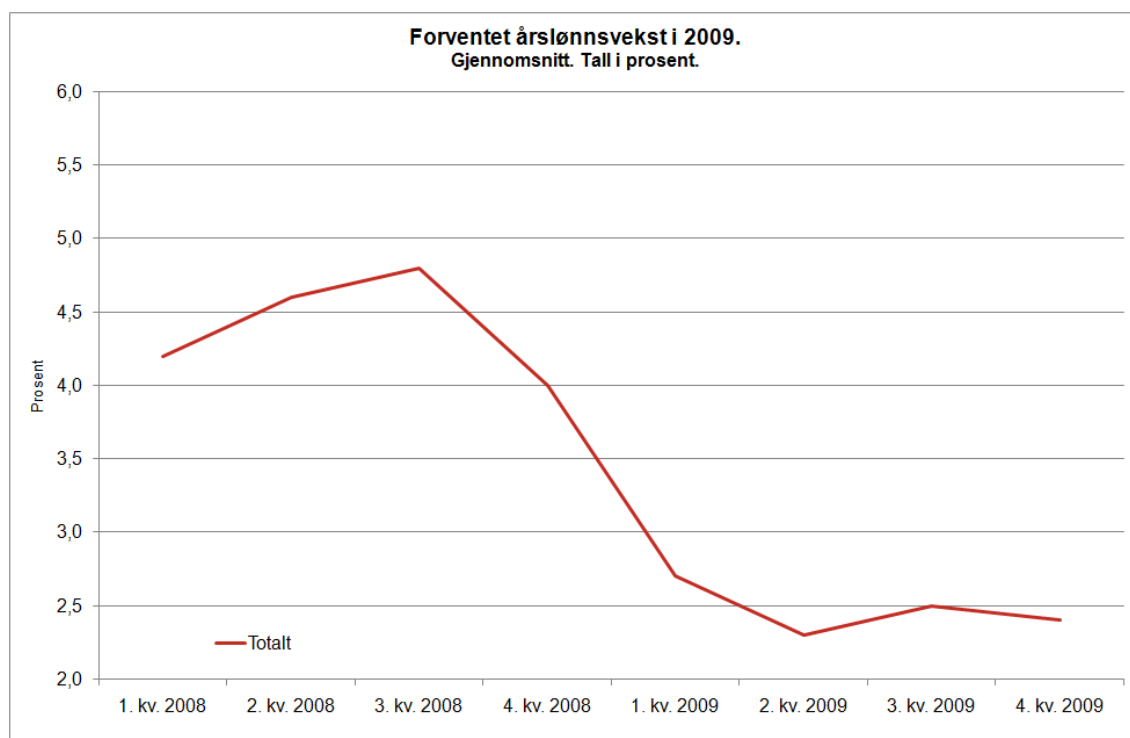
Forventet økning i bedriftens utsalgspriser
neste 12 mnd

	3. kvartal 2009	4. kvartal 2009
Næringslivsledere i bedrifter med færre enn 50 ansatte		
Øke mer	15,4	17,8
Øke omtrent like mye	55,6	53,7
Øke mindre	27,0	26,6
Næringslivsledere i bedrifter med 50 ansatte eller flere		
Øke mer	14,0	20,7
Øke omtrent like mye	50,3	53,8
Øke mindre	33,5	25,4
Næringslivsledere totalt		
Øke mer	14,9	19,2
Øke omtrent like mye	54,0	53,4
Øke mindre	28,9	26,0
Utvalg	538	526

Andelen næringslivsledere som forventer at bedriftens utsalgspriser vil øke mer de neste 12 måneder gikk opp fra 14,9 prosent i tredje kvartal til 19,2 prosent i fjerde kvartal 2009. Andelen som forventer at bedriftens utsalgspriser vil øke mindre gikk ned fra 28,9 til 26,0 prosent, mens andelen som forventer at bedriftens utsalgspriser vil øke omtrent like mye gikk ned fra 54,0 til 53,4 prosent.

Indeks 18:

Hva forventer du at årslønnsveksten i din bedrift vil bli i 2009?

Forventet årslønnsvekst i egen bedrift i 2009	3. kvartal 2009	4. kvartal 2009
Næringslivsledere i bedrifter med færre enn 50 ansatte		
Gjennomsnittlig verdi	2,6	2,3
Laveste verdi	0,0	-5,0
Høyeste verdi	10,0	9,0
Næringslivsledere i bedrifter med 50 ansatte eller flere		
Gjennomsnittlig verdi	2,4	2,7
Laveste verdi	-1,0	-1,2
Høyeste verdi	6,0	7,0
Næringslivsledere totalt		
Gjennomsnittlig verdi	2,5	2,4
Utvalg	526	501

Næringslivslederne nedjusterte sitt estimat for lønnsvekst i egen bedrift for 2009 fra 2,5 prosent i tredje kvartal til 2,4 prosent i fjerde kvartal 2009.

Indeks 19:

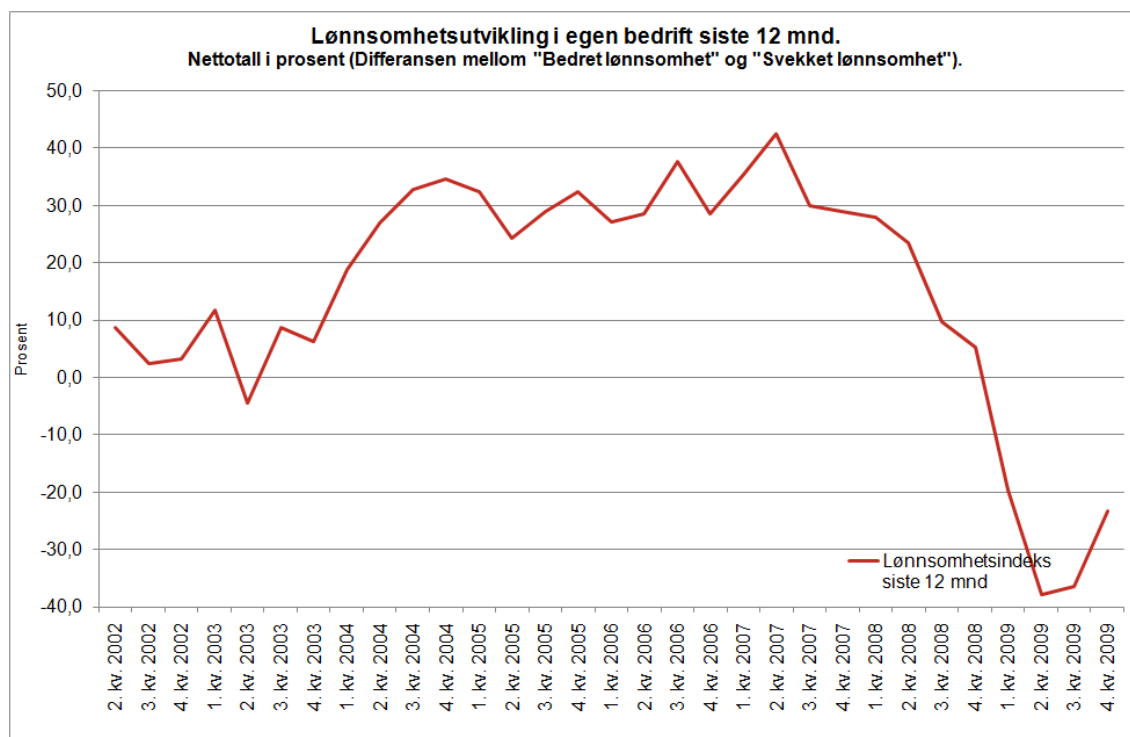
Hva forventer du at årslønnsveksten i din bedrift vil bli i 2010?

Forventet årslønnsvekst i egen bedrift i 2010	3. kvartal 2009	4. kvartal 2009
Næringslivsledere i bedrifter med færre enn 50 ansatte		
Gjennomsnittlig verdi	3,5	3,0
Laveste verdi	0,0	0,0
Høyeste verdi	10,0	8,0
Næringslivsledere i bedrifter med 50 ansatte eller flere		
Gjennomsnittlig verdi	3,4	3,0
Laveste verdi	0,0	0,0
Høyeste verdi	7,0	7,5
Næringslivsledere totalt		
Gjennomsnittlig verdi	3,4	3,0
Utvalg	503	491

Næringslivslederne nedjusterte sitt estimat for lønnsvekst i egen bedrift for 2010 fra 3,4 prosent i tredje kvartal til 3,0 prosent i fjerde kvartal 2009.

Indeks 20:

Har lønnsomheten i din bedrift blitt bedre, blitt svekket eller vært uendret de siste 12 mnd?

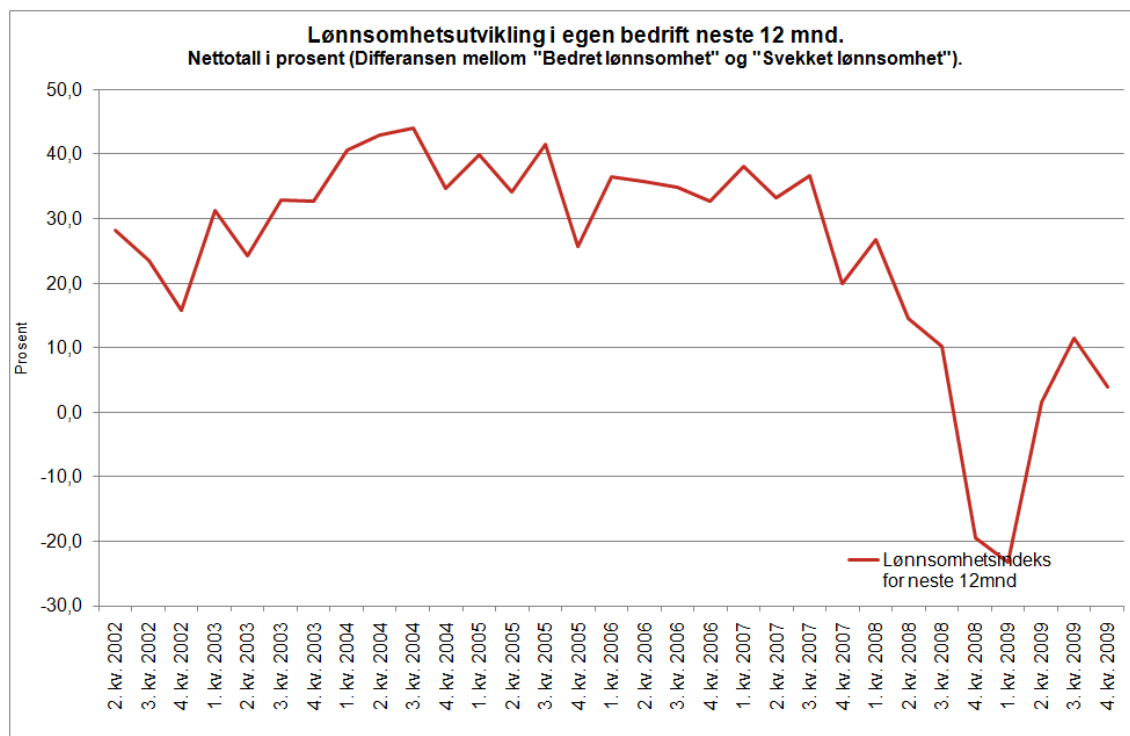

Lønnsomhetsutvikling i egen bedrift siste 12 mnd	3. kvartal 2009	4. kvartal 2009
Næringslivsledere i bedrifter med færre enn 50 ansatte		
Bedret lønnsomhet	19,9	26,3
Uendret lønnsomhet	20,8	25,5
Svekket lønnsomhet	59,3	48,2
Nettotall (lønnsomhetsindeks)	-39,4	-21,9
Næringslivsledere i bedrifter med 50 ansatte eller flere		
Bedret lønnsomhet	22,9	28,8
Uendret lønnsomhet	22,9	14,7
Svekket lønnsomhet	54,2	56,5
Nettotall (lønnsomhetsindeks)	-31,3	-27,7
Næringslivsledere totalt		
Bedret lønnsomhet	20,9	27,6
Uendret lønnsomhet	21,4	21,9
Svekket lønnsomhet	57,3	50,6
Nettotall (lønnsomhetsindeks)	-36,4	-23,0
Utvalg	538	526

Lønnsomhetsindeksen for siste 12 måneder gikk i fjerde kvartal 2009 opp fra -36,4 poeng til -23,0 poeng.

Indeks 21:

Tror du lønnsomheten i din bedrift vil bli bedre, bli svekket eller holde seg uendret de neste 12 månedene?

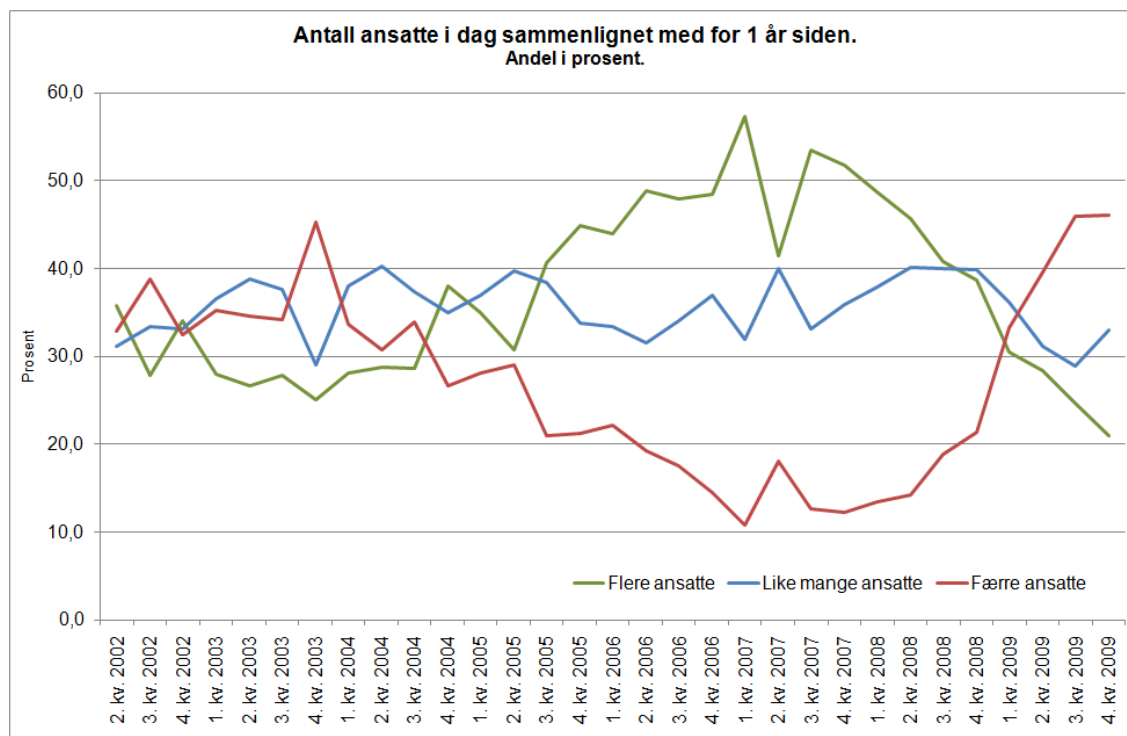

Lønnsomhetsutvikling i egen bedrift neste 12 mnd	3. kvartal 2009	4. kvartal 2009
Næringslivsledere i bedrifter med færre enn 50 ansatte		
Bedret lønnsomhet	34,6	33,3
Vil holde seg uendret	39,9	37,3
Svekket lønnsomhet	24,2	29,1
Nettotall (lønnsomhetsindeks)	10,4	4,2
Næringslivsledere i bedrifter med 50 ansatte eller flere		
Bedret lønnsomhet	36,3	31,2
Vil holde seg uendret	40,8	40,0
Svekket lønnsomhet	22,9	28,2
Nettotall (lønnsomhetsindeks)	13,4	3,0
Næringslivsledere totalt		
Bedret lønnsomhet	35,0	32,4
Vil holde seg uendret	40,0	38,5
Svekket lønnsomhet	23,5	28,7
Nettotall (lønnsomhetsindeks)	11,5	4,7
Utvalg	538	526

Lønnsomhetsindeksen for neste 12 måneder gikk i fjerde kvartal 2009 ned fra 11,5 poeng i tredje kvartal til 4,7 poeng i fjerde kvartal 2009.

Indeks 22:

Sammenlignet med ett år tidligere, har bedriften i dag flere ansatte, færre ansatte eller like mange ansatte?

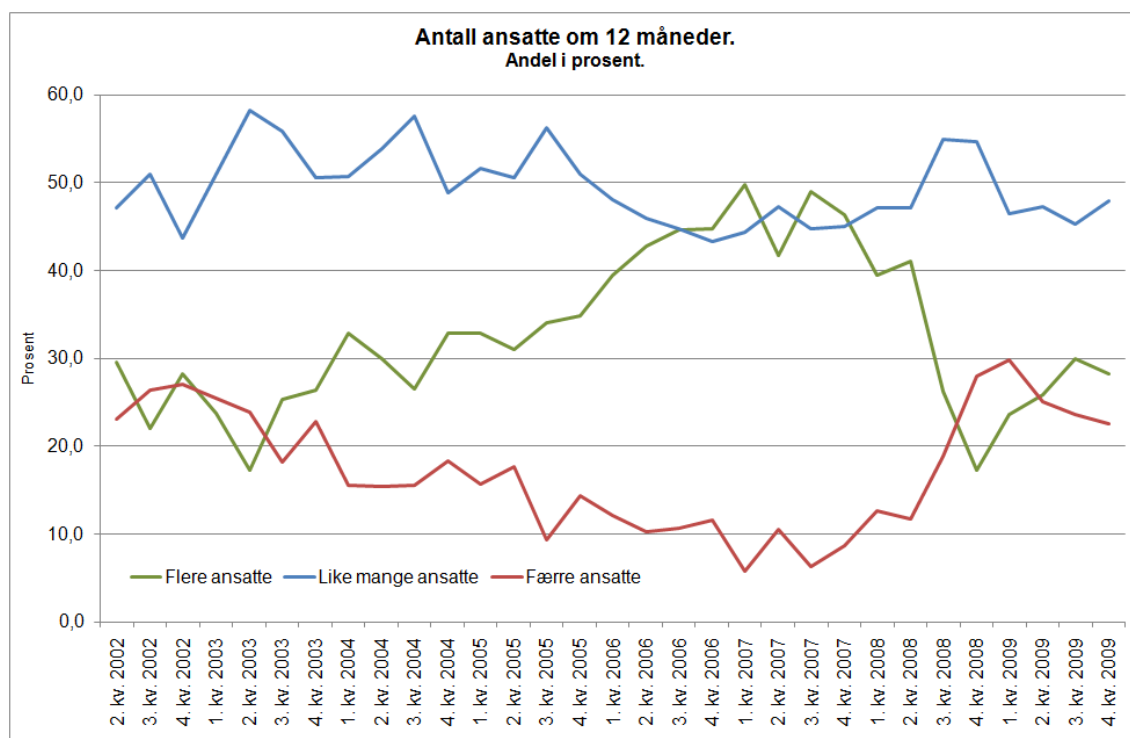

Antall ansatte i dag sammenlignet med for 1 år siden	3. kvartal 2009	4. kvartal 2009
Næringslivsledere i bedrifter med færre enn 50 ansatte		
Flere ansatte	21,3	19,0
Like mange ansatte	31,4	34,8
Færre ansatte	47,3	46,2
Netto (flere ansatte - færre ansatte)	-26,0	-27,2
Næringslivsledere i bedrifter med 50 ansatte eller flere		
Flere ansatte	31,8	25,3
Like mange ansatte	24,6	29,4
Færre ansatte	43,6	45,3
Netto (flere ansatte - færre ansatte)	-11,8	-20,0
Næringslivsledere totalt		
Flere ansatte	24,7	20,9
Like mange ansatte	28,9	32,9
Færre ansatte	45,9	46,2
Netto (flere ansatte - færre ansatte)	-21,2	-25,3
Utvalg	538	526

Andelen næringslivsledere som oppgav at de har flere ansatte enn hva de hadde for 12 måneder siden gikk ned fra 24,7 prosent i tredje kvartal til 20,9 prosent i fjerde kvartal 2009. Andelen som oppgav at de har færre ansatte gikk marginalt opp fra 45,9 til 46,2 prosent, mens andelen som oppgav at de har like mange ansatte gikk opp fra 28,9 prosent til 32,9 prosent.

Indeks 23:

Tror du bedriften om 12 måneder vil ha flere ansatte enn i dag, færre ansatte eller like mange?

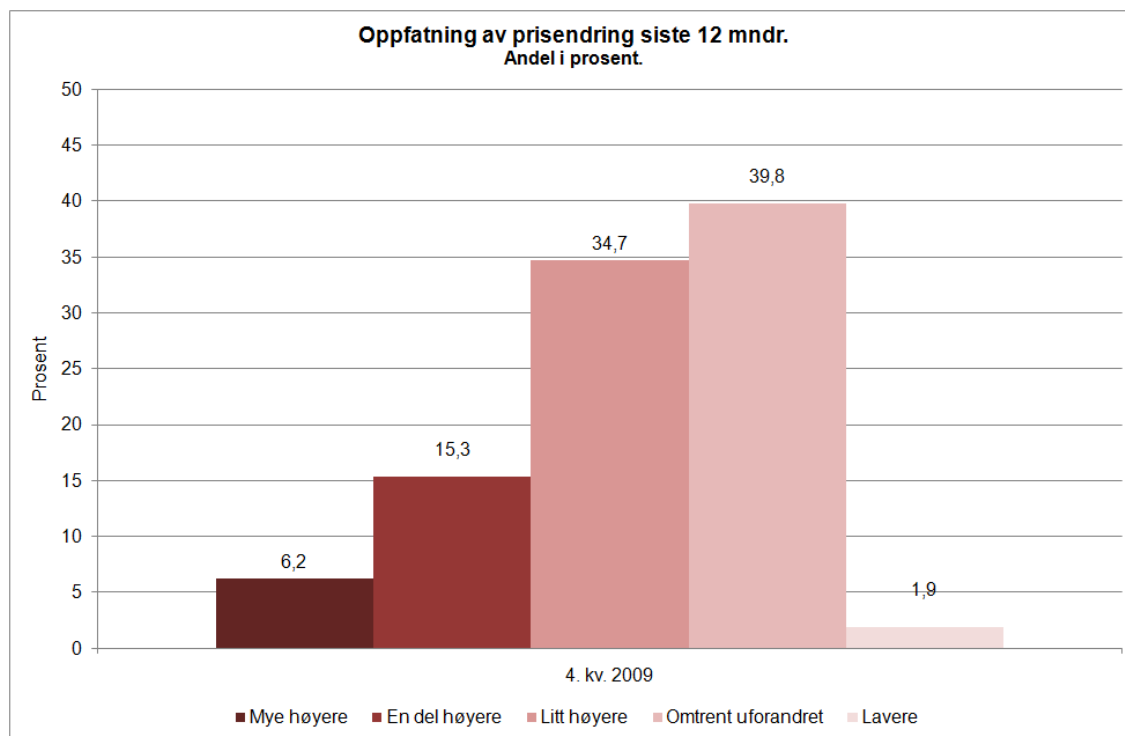
Antall ansatte om 12 mnd	3. kvartal 2009	4. kvartal 2009
Næringslivsledere i bedrifter med færre enn 50 ansatte		
Flere ansatte	28,9	28,0
Like mange ansatte	49,4	52,1
Færre ansatte	20,8	18,1
Netto (flere ansatte - færre ansatte)	8,1	9,9
Næringslivsledere i bedrifter med 50 ansatte eller flere		
Flere ansatte	32,8	27,1
Like mange ansatte	37,2	40,0
Færre ansatte	29,4	31,8
Netto (flere ansatte - færre ansatte)	3,4	-4,7
Næringslivsledere totalt		
Flere ansatte	29,9	28,1
Like mange ansatte	45,3	47,9
Færre ansatte	23,6	22,4
Netto (flere ansatte - færre ansatte)	6,3	5,7
Utvalg	538	526

28,1 prosent av næringslivslederne oppgav i fjerde kvartal 2009 at de forventer å ha flere ansatte om 12 måneder, mot 29,9 prosent i tredje kvartal 2009. Andelen som forventer å ha færre ansatte om 12 måneder gikk ned fra 23,6 prosent til 22,4 prosent, mens andelen som forventer å ha like mange ansatte gikk opp fra 45,3 prosent i tredje kvartal til 47,9 prosent i fjerde kvartal 2009.

Resultater - husholdningene

Indeks 24A:

Sammenliknet med for 12 måneder siden, synes du prisene på varer og tjenester er mye høyere, en del høyere, litt høyere, om lag uforandret eller lavere?

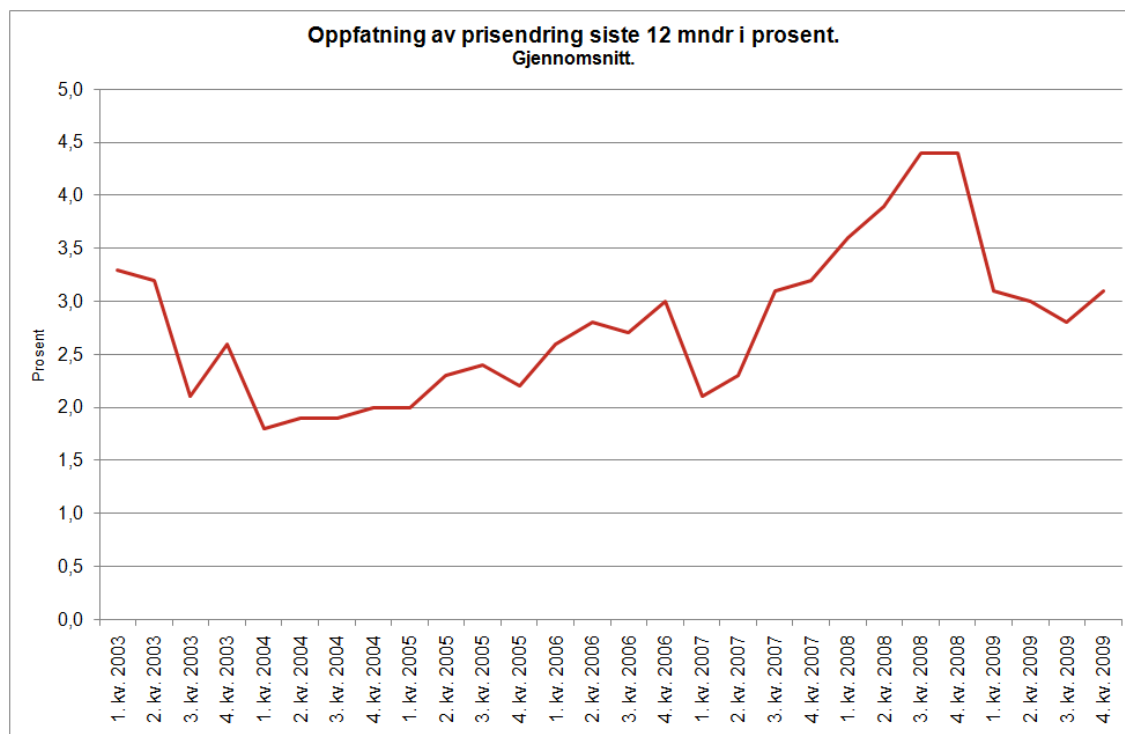

Oppfatning av prisendring siste 12 mnd.		3. kvartal 2009	4. kvartal 2009
Husholdningene			
Mye høyere	Prosentandel	5,2	6,2
En del høyere	Prosentandel	15,5	15,3
Litt høyere	Prosentandel	30,3	34,7
Omtrent uforandret	Prosentandel	43,8	39,8
Lavere	Prosentandel	1,9	1,9
Utvalg		1000	1000

Andelen av husholdningene som var av den oppfatning at prisene på varer og tjenester er mye høyere enn for ett år siden gikk opp fra 5,2 prosent til 6,2 prosent i fjerde kvartal 2009. Andelen som oppfatter at prisene er lavere var uendret på 1,9 prosent. Andelen som oppfatter at prisene er omtrent uforandret var på 39,8 prosent i fjerde kvartal mot 43,8 prosent i tredje kvartal 2009.

Indeks 24B:

Omtrent hvor mye tror du prisene har endret seg målt i prosent?

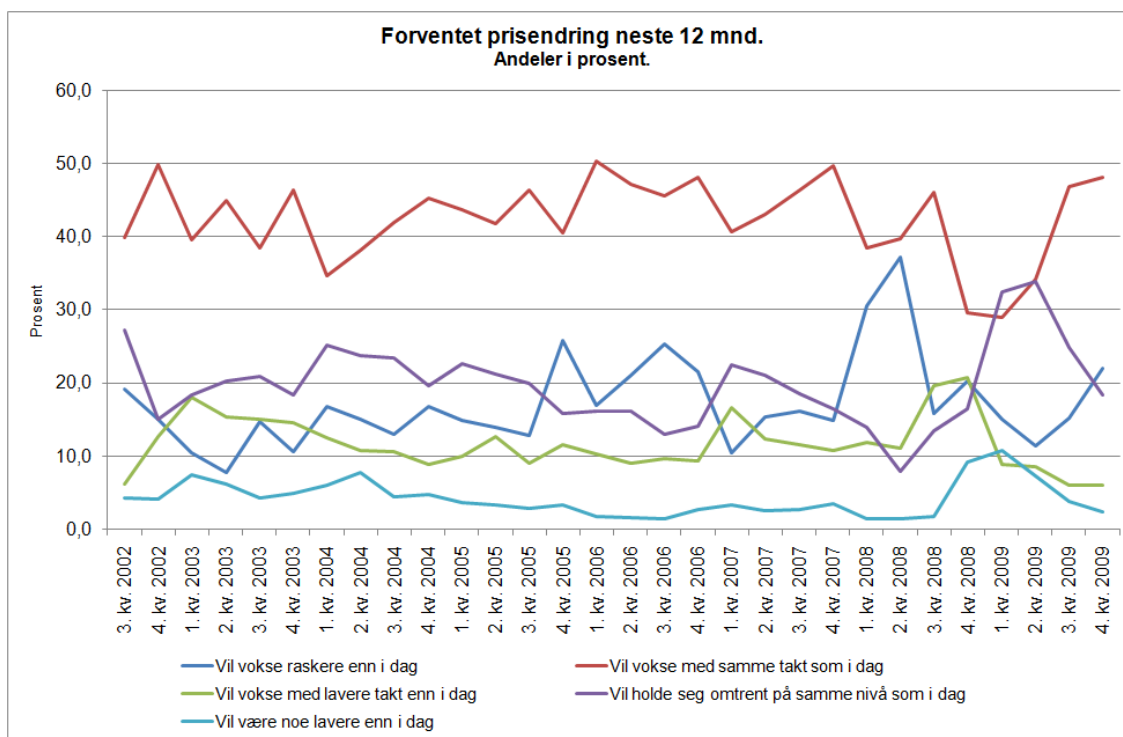

Oppfatning av prisendring siste 12 mnd. i prosent	3. kvartal 2009	4. kvartal 2009
Husholdningene		
Gjennomsnittlig verdi	2,8	3,1
Utvalg	757	816

Oppfattet prisendring i prosent siste 12 måneder blant husholdningene gikk opp med 0,3 prosentpoeng, fra 2,8 prosent i tredje kvartal til 3,1 prosent i fjerde kvartal 2009.

Indeks 25A:

Tror du at prisene i løpet av de neste 12 månedene vil vokse raskere enn i dag, vokse med samme takt som i dag, vokse, men saktere enn i dag, være uendret eller være noe lavere enn i dag?

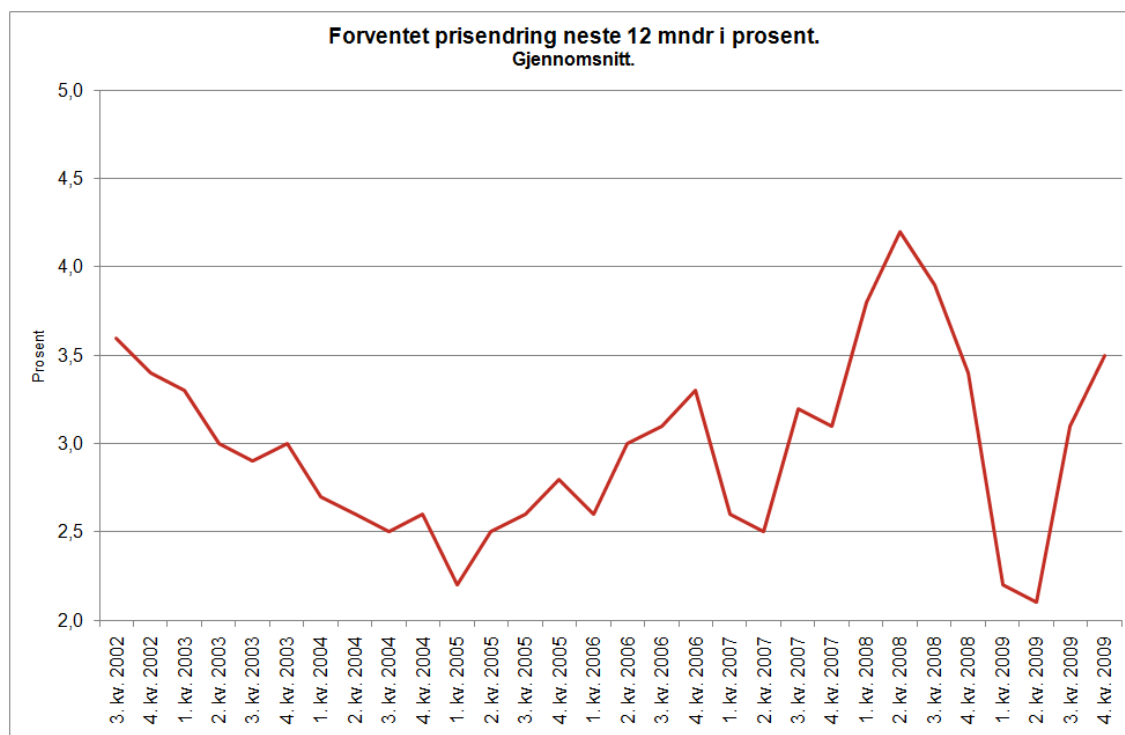

Forventet prisendring neste 12 mnd		3. kvartal 2009	4. kvartal 2009
Husholdningene			
Vil vokse raskere enn i dag	Prosentandel	15,2	22,0
Vil vokse med samme takt som i dag	Prosentandel	46,8	48,1
Vil vokse med lavere takt enn i dag	Prosentandel	6,0	6,0
Vil holde seg omtrent på samme nivå	Prosentandel	24,9	18,3
Vil være noe lavere enn i dag	Prosentandel	3,8	2,4
Utvalg		1000	1000

22,0 prosent av husholdningene forventer at prisene de neste 12 måneder vil vokse raskere enn i dag, mot 15,2 prosent i tredje kvartal 2009. 48,1 prosent av husholdningene forventer at prisene på varer og tjenester de neste 12 måneder vil vokse med samme takt som i dag, mot 46,8 prosent i forrige kvartal. Andelen som forventer at prisene de neste 12 månedene vil være noe lavere enn i dag gikk ned fra 3,8 prosent i forrige kvartal til 2,4 prosent i fjerde kvartal 2009.

Indeks 25B:

Sammenliknet med dagens prisnivå, hvor mange prosent tror du prisene kommer til å stige de nærmeste 12 månedene?

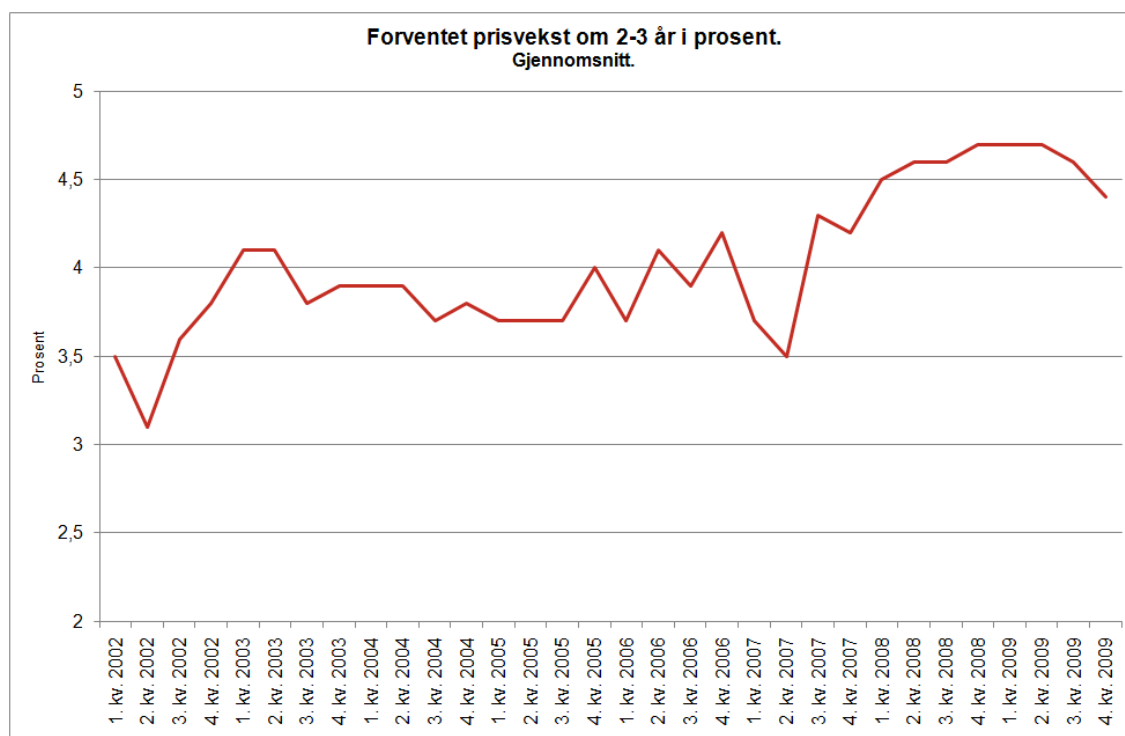

Forventet prisendring neste 12 mnd. i prosent	3. kvartal 2009	4. kvartal 2009
Husholdningene		
Gjennomsnittlig verdi	3,1	3,5
Utvalg	805	843

Forventet prisendring neste 12 måneder gikk blant husholdningene opp med 0,4 prosentpoeng, fra 3,1 prosent i tredje kvartal til 3,5 prosent i fjerde kvartal 2009.

Indeks 26:

Hva tror du den generelle prisveksten blir om 2-3 år, målt i prosent?

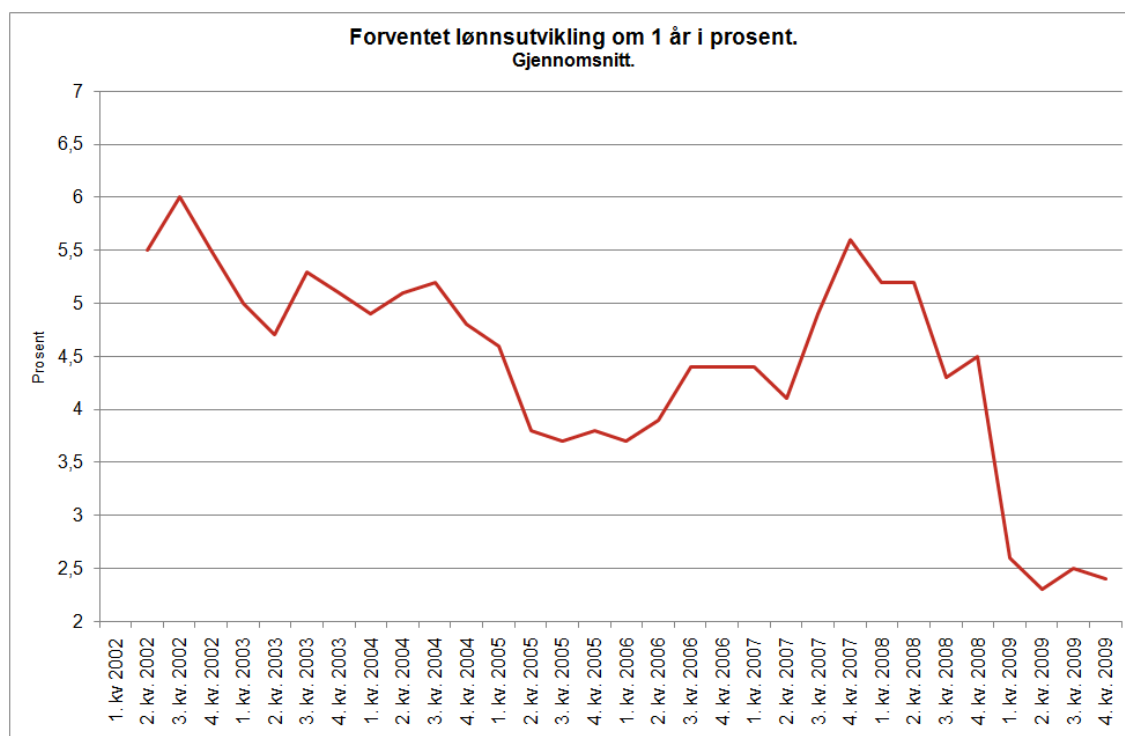

Forventet prisvekst om 2-3 år i prosent	3. kvartal 2008	4. kvartal 2009
Husholdningene		
Gjennomsnittlig verdi	4,6	4,4
Utvalg	674	722

Forventet prisvekst om 2-3 år blant husholdningene gikk marginalt ned fra 4,6 prosent i tredje kvartal til 4,4 prosent i fjerde kvartal 2009.

Indeks 27:

Omtrent hvor mange prosent tror du din lønn eller pensjon vil endres de neste 12 månedene?

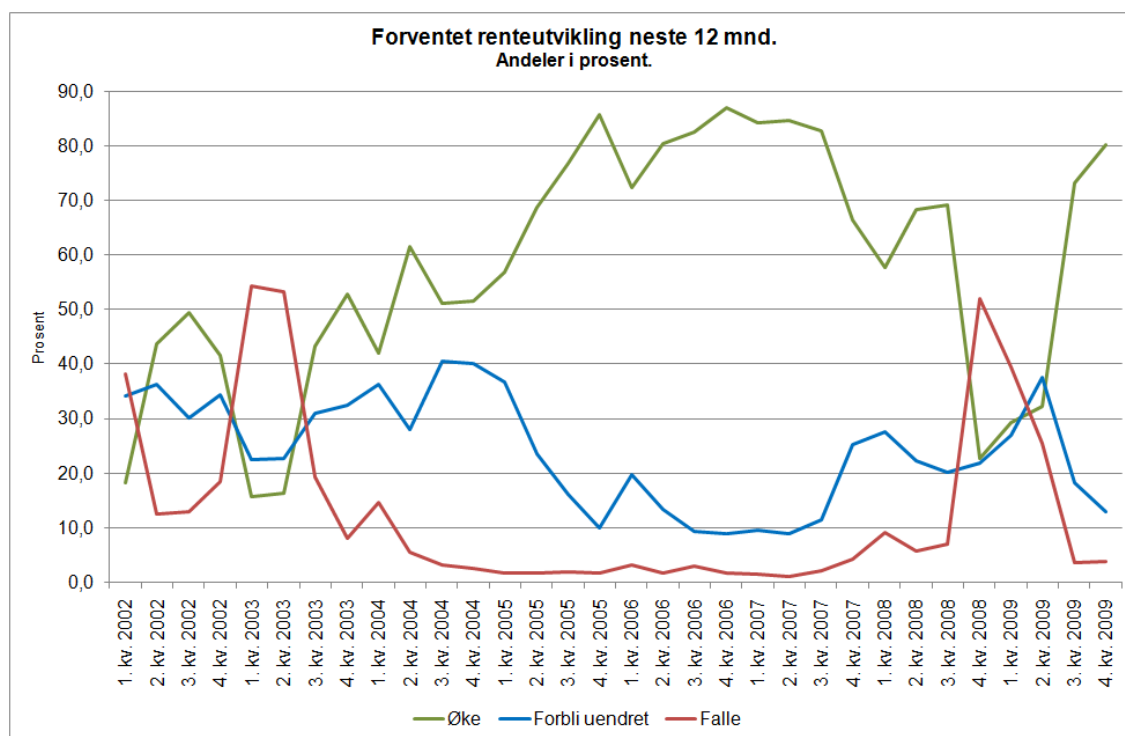

Forventet lønnsutvikling om 1 år i prosent	3. kvartal 2009	4. kvartal 2009
Husholdningene		
Gjennomsnittlig verdi	2,5	2,4
Utvalg	785	830

Forventet lønnsøkning neste 12 måneder blant husholdningene gikk ned fra 2,5 prosent i tredje kvartal til 2,4 prosent i fjerde kvartal 2009.

Indeks 28:

Tror du nivået på innskudds- og lånerenter vil øke, falle eller forbli uendret de neste 12 månedene?

Forventet renteutvikling neste 12 mnd	3. kvartal 2008	4. kvartal 2009
Husholdningene		
Øke	73,3	80,2
Forbli uendret	3,7	3,9
Falle	18,2	13,0
Utvalg	1000	1000

Andelen av husholdningene som forventer en økning i rentene gikk opp i fjerde kvartal 2009 fra 73,3 prosent til 80,2 prosent. Samtidig ble andelen som forventer at renten skal falle redusert fra 18,2 prosent til 13,0 prosent, mens andelen som forventer at renten skal forbli uendret gikk marginalt opp fra 3,7 prosent til 3,9 prosent.

Utvalg og utvalgsmetode

Undersøkelsen er basert på respondentlister fra tidligere undersøkelser. Disse listene er oppdatert med nye aktører både blant økonomene og partene i arbeidslivet. I tillegg er listene korrigert for respondenter som ikke lenger er relevante.

Antall intervjuer

I denne undersøkelsen er det gjennomført totalt 114 intervjuer blant økonomer innenfor akademien og finansnæringen, samt representanter for partene i sentrale arbeidslivsorganisasjoner. Av disse intervjuene er 87 av respondentene økonomer og 27 respondenter kommer fra partene i arbeidslivet.

Vekting

Resultatene i denne undersøkelsen er ikke vektet.

Metode for datainnsamling

Feltarbeidet er gjennomført på web ved bruk av datainnsamlingsverktøyet Confirmit. Respondentene er invitert til å delta ved utsendelse av e-post.

Tidspunkt for datainnsamling

Feltarbeidet er gjennomført i tidsrommet fra 10. til 19. november 2009.

Ekstremobservasjoner

Ekstremobservasjoner over 8 prosent er her holdt utenfor i presentasjonen av gjennomsnittstallene for pris- og lønnsutviklingen.

Tekniske kommentarer - næringslivslederne

Utvalg og utvalgsmetode

Undersøkelsen er representativ utvalgsundersøkelse av bedriftsledere i norske bedrifter med 20 ansatte eller flere. Undersøkelsen er gjennomført gjennom Perducos representative næringslivspanel. Dette panelet er rekruttert gjennom Perducos kvartalsvise næringslivsundersøkelse (Norges næringslivsundersøkelser - NNU[®]).

Antall intervjuer

Det er gjennomført totalt 526 intervjuer blant bedriftsledere i næringslivet i denne undersøkelsen.

Vekting

Resultatene er vektet basert på variablene geografi (landsdel), sektor (bransje) og antall ansatte i bedriften.

Datainnsamling

Feltarbeidet er foretatt på web ved bruk av datainnsamlingsverktøyet Conformat. Respondentene er invitert til å delta ved utsendelse av e-post deltakerne i panelet.

Tidspunkt for datainnsamling

Feltarbeidet er gjennomført i tidsrommet fra 13. til 24. november 2009.

Ekstremobservasjoner

Ekstremobservasjoner over 11 prosent er her holdt utenfor i presentasjonen av gjennomsnittstallene for pris- og lønnsutviklingen.

Tekniske kommentarer - husholdningene

Utvalg og utvalgsmetode

Undersøkelsen er representativ utvalgsundersøkelse av befolkningen som er 15 år eller eldre. 60 prosent av intervjuene er gjennomført på fasttelefon og 40 prosent er gjennomført på mobiltelefon.

Antall intervjuer

Det er gjennomført totalt 1000 intervjuer blant norske husholdninger.

Vekting

Resultatene er vektet basert på variablene geografi (landsdel), alder og kjønn.

Datainnsamling

Feltarbeidet er gjennomført ved telefonintervjuer (CATI). Telefonintervjuene er gjennomført av Norstat Norge på oppdrag av Perduco.

Tidspunkt for datainnsamling

Feltarbeidet er gjennomført i tidsrommet fra 11. til 17. november 2009.

Ekstremobservasjoner

Ekstremobservasjoner over 11 prosent er her holdt utenfor i presentasjonen av gjennomsnittstallene for pris- og lønnsutviklingen.